

POLLAB

Klub Polskich Laboratoriów Badawczych
Polish Testing Laboratories Club

Członek EUROLAB

XX Walne Zgromadzenie

Warszawa, 19 lutego 2009

INFORMACJE KLUBOWE

1/20/2009

Sekretariat Klubu POLLAB

Ul. Kłobucka 23A, 02-699 Warszawa
Tel: 022 46 45 503, fax 022 46 45 556
www.pollab.pl
e-mail: pollab@pcbc.gov.pl

Numer konta:

Polskie Stowarzyszenie Jakości Zarządzania POLISOLAB;
Ul. Kłobucka 23A; 02-699 Warszawa
Bank Pekao S.A. Oddział w Warszawie; ul. Jasna 1; 00-950 Warszawa
64 1240 6175 1111 0000 4568 7493

Adres do wystawiania faktury:

Polskie Stowarzyszenie Jakości Zarządzania POLISOLAB
Ul. Kłobucka 23A; 02-699 Warszawa
NIP 521-32-70-341

PROGRAM XX WALNE ZGROMADZENIA

Warszawa, 19 lutego 2009 r.

Rejestracja uczestników godz. 9:00 – 10:45.

Rozpoczęcie : godz. 10:30 w pierwszym terminie,
godz. 10:45 w drugim terminie.

Program :

- 1) Otwarcie Walnego Zgromadzenia
- 2) Wybór Przewodniczącego Obrad i Protokolanta
- 3) Przyjęcie porządku obrad
- 4) Wystąpienie zaproszonych gości
- 5) Wybór Komisji Skrutacyjnej
- 6) Wybór Komisji uchwał i wniosków
- 7) Propozycje zmian Regulaminu Klubu
- 8) Dyskusja i głosowanie
- 9) Propozycje zmian Regulaminu Komisji Rewizyjnej
- 10) Dyskusja i głosowanie
- 11) Sprawozdanie z działalności Zarządu oraz Sekcji za 2008 r.
- 12) Realizacja Planu rzeczowo-finansowego za rok 2008
- 13) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej
- 14) Dyskusja
- 15) Głosowanie nad udzieleniem absolutorium Zarządowi Klubu
- 16) Przedstawienie Planu rzeczowo-finansowego na rok 2009
- 17) Dyskusja i głosowanie
- 18) Wolne głosy i wnioski
- 19) Przyjęcie uchwał i wniosków XX Walnego Zgromadzenia
- 20) Sprawozdanie Komisji skrutacyjnej
- 21) Zakończenie XX Walnego Zgromadzenia

Przewidywane zakończenie ok. godz. 14:30.

14:30 Obiad

SPIS TREŚCI

	str.
1. Władze Klubu	5
1.1. Zarząd Klubu wybrany dnia 26 marca 2008 r.....	5
1.2. Komisja Rewizyjna	7
2. Sekcje	8
3. Stała Komisja Auditorów	8
4. Propozycje zmian do Regulaminów Klubu	9
4.1. Regulamin Klubu Polskich Laboratoriów Badawczych POLLAB	10
4.2. Regulamin Komisji Rewizyjnej Klubu Polskich Laboratoriów Badawczych POLLAB.....	21
4.3. Zmiany zgłoszone do Regulaminu Klubu POLLAB z dn. 06.11.2008 r.....	25
5. Sprawozdania z działalności w okresie 26.03.2008 r. – 18.02.2009 r.....	27
5.1. Sprawozdanie z działalności Zarządu Klubu POLLAB za okres od 26.03.2008 r. do 18.02.2009 r...	27
5.2. Sprawozdania z działalności Sekcji i Komisji za rok 2008 i plany działalności na rok 2009.....	31
5.2.1. Sekcja Jednostek Certyfikujących Wyroby dla Budownictwa	31
5.2.2. Sekcja Ochrony Środowiska	34
5.2.3. Sekcja Laboratoria Budowlane	36
5.2.4. Sekcja Badań Materiałowych	38
5.2.5. Sekcja Maszyny Urządzenia i Środki Transportu	40
5.2.6. Sekcja POLLAB-PETROL	43
5.2.7. Sekcja Laboratoriów Wzorcujących	47
5.2.8. Sekcja Laboratoriów Chemicznych POLLAB-CHEM/EURACHEM-PL	49
5.2.9. Sekcja Przemysłu Tekstylnego i Skórzanego	54
5.2.10. Stała Komisja Auditorów	56
5.3. Realizacja Planu rzeczowo-finansowego za rok 2008	58
6. Plan rzeczowo-finansowy na rok 2009	59

Załącznik nr 1 - Regulamin obrad Walnego Zgromadzenia Klubu
Polskich Laboratoriów Badawczych POLLAB

1. Władze Klubu

1.1 Zarząd Klubu

wybrany dnia 26 marca 2008 r.

LP	Imię i nazwisko	Funkcja	Kontakt
1.	Krystyna Krzyśko	Prezes	Instytutu Metali Nieżelaznych Oddział w Poznaniu Centralne Laboratorium Akumulatorów i Ogniw ul. Forteczna 12 61-362 Poznań czł. nr 46 tel. (061) 879 07 25 fax (061) 879 30 12 k_krzyisko@wp.pl
2.	Andrzej Ożóg	V-ce Prezes	OMEX Centrum Zarządzania ul. Włodarzewska 67b/22a 02-384 Warszawa czł. nr 339 tel./fax (022) 822 30 99 tel./fax (022) 727 73 88 omex@gdnet.pl
3.	Katarzyna Hatowska	V-ce Prezes, Skarbnik	Paderewskiego 24 lok. 24 05-820 Piastów czł. nr 705 tel. (022) 753 63 86 khatowska@wp.pl
4.	Wojciech Henrykowski	Sekretarz	PCBC SA ul. Kłobucka 23A 02-699 Warszawa czł. nr 2 tel. (022) 46 45 200 whenrykowski@pcbc.gov.pl
5.	Jerzy Wiedermann	Członek Zarządu	Instytut Metalurgii Żelaza ul. K. Miarki 12 44-100 Gliwice czł. nr 120 tel. (032) 234 52 40 fax (032) 234 53 03 jwiedermann@imz.gliwice.pl
6.	Zbigniew Dobkowski	Członek Zarządu, przedstawiciel POLISOLABu	Instytut Chemii Przemysłowej ul. Rydygiera 8 01-793 Warszawa tel. (022) 568 20 47, 568 24 92 fax (022) 568 20 48 zbigniew.dobkowski@ichp.pl

7.	Andrzej Brzyski	Członek Zarządu	Wojskowy Instytut Techniczny Uzbrojenia ul. Prym. St. Wyszyńskiego 7 05-220 Zielonka czł. nr 294 tel. (022) 76 14 640 fax (022) 76 14 641 ocw@witu.mil.pl a.brzyski@wp.pl
8.	Katarzyna Józefowicz	Członek Zarządu	Operator Logistyczny Paliw Płynnych Sp. z o.o., Biuro w Warszawie ul. T. Chałubińskiego 8, 00-613 Warszawa czł. nr 554 tel: 501 655 450, tel/fax: (022) 445 42 93 katarzyna.iozefowicz@olpp.pl , lub kasia@psi.com.pl
9.	Marcin Kruk	Członek Zarządu	Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Betonów CEBET; Laboratorium Badawcze ul. Marywilska 42B 03-042 Warszawa czł. nr 10 tel. (022) 811 02 81 wew. 158 fax (022) 811 24 79 laboratorium@cebet.waw.pl mm.kruk@gmail.com
10.	Anna Pastuszewska-Paruch	Członek Zarządu	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska ul. Obywatelska 13 20-092 Lublin czł. nr 310 tel. (081) 718 62 46 fax (081) 718 62 55 paruch@wios.lublin.pl
11.	Joanna Pietrzak	Członek Zarządu	Specjalistyczne Laboratorium Produktów Włókienniczych i Analizy Instrumentalnej z siedzibą w Łodzi Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie ul. M. Skłodowskiej - Curie 19/27 90-570 Łódź, czł. nr 558 tel. (042) 633-31-79 fax (042) 633-85-61 lab_nowacka@wp.pl
12.	Katarzyna Rajczakowska	Członek Zarządu	Centrum Badań Jakości Sp. z o.o. ul. M. Skłodowskiej-Curie 62 59-301 Lubin czł. nr 461 tel. (076) 746 99 00 fax (076) 746 99 07 k.raj@cbj.kghm.pl

1.2 Komisja Rewizyjna

LP	Imię i nazwisko	Funkcja	Kontakt
1.	Danuta Grzelka-Gajek	Przewodnicząca	Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych ul. Księcia Bolesława 6 04-494 Warszawa czł. nr 131 Tel. (022) 685 21 82 Fax (022) 836 44 71 danuta.gajek@itwl.pl
2.	Marcin Ślęzak	Wiceprzewodniczący	Instytut Transportu Samochodowego ul. Jagiellońska 80 03-301 Warszawa czł. nr 8 Tel. (022) 675 30 58 Fax (022) 811 09 06 marcin.slezak@its.waw.pl
3.	Ewa Szewczak	Sekretarz	Instytut Techniki Budowlanej, Zespół ds. Laboratoriów Badawczych ul. Filtrowa 1 00-611 Warszawa czł. nr 67 Tel. (022) 57 96 174 Fax (022) 825 52 86 e.szewczak@itb.pl
4.	Andrzej Świdorski	Członek	Zakład Systemów Jakości i Zarządzania ul. Nowowiejska 26 02-010 Warszawa czł. nr 585 Tel. (022) 583 04 50 Fax. (022) 583 04 65 andrzej.swiderski@zsiz.pl

2. Sekcje

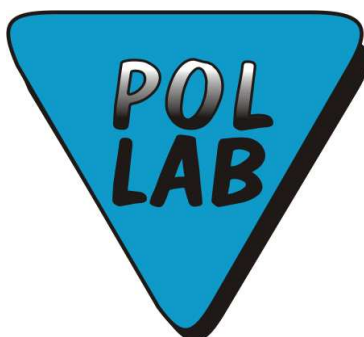
Lp	Sekcja	Przewodniczący	Tel./ fax	e-mail
1.	Maszyny, urządzenia, środki transportu	Mieczysław Rus	Tel. (033) 813 04 63 Fax 812 50 38	mieczyslaw.rus@bosmal.com.pl
2.	CHEM	Zbigniew Dobkowski	Tel. (022) 568 20 47 Fax. 568 20 48	zbigniew.dobkowski@ichp.pl
3.	Jednostek certyfikujących wyroby dla budownictwa	Jan Bobrowicz	Tel. (022) 825 04 71 wew. 168 Fax. 825 52 86	j_bobrow@itb.pl
4.	Elektryki	Adam Borowski	Tel. 22 5128325 kom: 506 047153 fax: 22 5128146	a.borowski@itl.waw.pl
5.	Ochrona środowiska	Barbara Czubowska	Tel. (081) 743 60 42 Fax 746 30 83	barbara.czubowska@mpwik.lublin.pl
6.	Żywności i zdrowia	Waldemar Korol	Tel.(081) 743 63 49	korol@clpp.lublin.pl
7.	PETROL	Katarzyna Józefowicz	Tel: 501 655 450, tel/fax: (022) 445 42 93	kasia@psi.com.pl
8.	Badań materiałowych	Bogusław Marciniak	Tel. (055) 239 22 33 fax. 239 17 45	boguslaw.marciniak@power.alstom.com
9.	Przemysłu tekstylnego i skórzanego	Joanna Pietrzak	Tel/fax (042) 633 31 79	lab_nowacka@wp.pl
10.	Laboratoriów Wzorcujących	Anna Warzec	Tel. (022) 51 28 407 fax. 51 28 492 kom/ 609 050 748	awarzec@itl.waw.pl
11.	Laboratoriów Budowlanych	Marek Ziętała	tel: (022) 663 43 24 fax: (022) 560 29 22	zetmar@imp.edu.pl

3. Stała Komisja Auditorów

12.	Stała Komisja ds. Auditów	Wojciech Manaj	Tel. (022) 234 81 04	w.manaj@megroup.pl
-----	---------------------------	----------------	----------------------	--

4. Propozycje zmian do Regulaminów Klubu

**4.1. Regulamin Klubu Polskich Laboratoriów Badawczych
POLLAB**

**REGULAMIN
KLUBU POLSKICH LABORATORIÓW
BADAWCZYCH
POLLAB**

(projekt z dn. 04.02.2009 r.)

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I	Postanowienia ogólne	3
ROZDZIAŁ II	Cele i formy działania Klubu	4
ROZDZIAŁ III	Członkowie, ich prawa i obowiązki	5
ROZDZIAŁ IV	Organizacja Klubu	6
ROZDZIAŁ V	Sekcje i komisje	10
ROZDZIAŁ VI	Planowanie działalności Klubu	11
ROZDZIAŁ VII	Zmiana Regulaminu i rozwiązanie Klubu	11

ROZDZIAŁ I

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Klub Polskich Laboratoriów Badawczych POLLAB (zwany dalej Klubem) jest zorganizowanym forum współdziałania i wymiany doświadczeń w zakresie praktycznego wdrażania systemów zarządzania, postanowień norm i przepisów prawa.
2. Klub współpracuje ze stowarzyszeniami i organizacjami o podobnym profilu działalności.
3. Klub jest organizacją niezależną.
4. Obsługę finansową, organizacyjną i prawną Klubu prowadzi Polskie Stowarzyszenie Jakości Zarządzania POLISOLAB w Warszawie.
5. Klub działa przy Polskim Centrum Badań i Certyfikacji (PCBC) S.A. w Warszawie.

§ 2

1. Terenem działalności Klubu jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej, a siedzibą jego organów jest miasto stołeczne Warszawa.
2. Klub działa na podstawie postanowień niniejszego regulaminu.

§ 3

W ramach Klubu mogą być tworzone sekcje oraz komisje problemowe o zasięgu krajowym lub regionalnym.

§ 4

Działalność Klubu, w tym wszystkich jego organów, jest jawna.

§ 5

Klub może być członkiem organizacji krajowych i zagranicznych. Decyzje w tej sprawie podejmuje Walne Zgromadzenie.

§ 6

1. Klub posiada logo, które może być używane jako znak graficzny przez:
 - Zarząd, sekcje i komisje problemowe,
 - członków rzeczywistych Klubu na ich drukach firmowych i w materiałach reklamowych z dodaniem informacji o treści „Członek rzeczywisty Klubu POLLAB nr ...”
2. Inne formy wykorzystania logo Klubu regulowane są uchwałą Zarządu Klubu.

ROZDZIAŁ II

Cele i formy działania Klubu

§ 7

Celem Klubu jest:

1. Popieranie i ułatwianie współpracy między laboratoriami, klubami i innymi jednostkami działającymi na rzecz systemów zarządzania.
2. Ułatwianie wymiany informacji między członkami Klubu, dotyczących badań, aspektów technicznych, metod, procedur, itp.
3. Ułatwianie dostępu do materiałów dotyczących akredytacji.
4. Informowanie o nowych publikacjach, normach krajowych, międzynarodowych i regionalnych a także przepisach dotyczących akredytacji.
5. Ułatwienie wymiany bieżących informacji z zakresu krajowej i europejskiej normalizacji oraz współpraca z Polskim Komitetem Normalizacyjnym.
6. Inicjowanie, organizowanie oraz informowanie o porównaniach międzylaboratoryjnych.
7. Popieranie działalności na rzecz wdrażania i doskonalenia systemów zarządzania.
8. Promowanie akredytowanych podmiotów w kraju i na świecie.
9. Udzielanie pomocy i konsultacji członkom Klubu i innym zainteresowanym stronom.
10. Doskonalenie istniejących oraz rozwijanie nowych metod badań.
11. Inspirowanie i wspieranie działalności członków Klubu dotyczącej wyposażenia pomiarowego.
12. Wyrażanie opinii i stanowisk przed organami administracji państwowej.

§ 8

Formy działania Klubu:

1. Spotkania członków Klubu, sekcji i komisji problemowych.
2. Organizowanie sympozjów Klubu, konferencji, seminariów i szkoleń specjalistycznych.
3. Pozyskiwanie i publikowanie materiałów informacyjnych i szkoleniowych.
4. Wydawanie Biuletynów i Komunikatów Klubu.
5. Organizowanie porównań międzylaboratoryjnych.
6. Wymiana informacji.
7. Promocja doświadczeń członków Klubu.
8. Podejmowanie inicjatyw i opiniowanie dokumentów dotyczących systemu oceny zgodności.
9. Uczestnictwo w pracach organizacji międzynarodowych w zakresie spraw będących przedmiotem zainteresowania członków Klubu (EUROLAB, EURACHEM, IECEE-CB, ILAC, EA, IAF, itp.) i rozpowszechnianie zdobytej wiedzy wśród członków Klubu.

ROZDZIAŁ III **Członkowie, ich prawa i obowiązki**

§ 9

Klub składa się z członków:

1. Rzeczywistych
2. Wspierających

§ 10

1. Członkiem rzeczywistym Klubu może być:
 - Laboratorium,
 - Jednostka certyfikująca,
 - Osoba fizyczna lub prawna zainteresowana działalnością Klubu.
2. Członek rzeczywisty reprezentowany jest przez przedstawiciela upoważnionego na piśmie.

§ 11

Członek rzeczywisty ma prawo do:

1. Czynnego i biernego prawa wyborczego, zgodnie z postanowieniami niniejszego Regulaminu.
2. Delegowania swoich przedstawicieli do prac w sekcjach i komisjach problemowych.
3. Udziału swoich przedstawicieli w konferencjach, sympozjach, szkoleniach oraz innych formach współpracy prowadzonych przez Klub.
4. Występowania z wnioskami do organów Klubu.
5. Nieodpłatnego otrzymywania wydawnictw Klubu.
6. Dokonywania zmiany reprezentującego go przedstawiciela.
7. Stosowania logo Klubu w swojej działalności zgodnie z § 6 niniejszego regulaminu.
8. Odwołania się od decyzji Zarządu do Walnego Zgromadzenia.

§ 12

Członek rzeczywisty jest obowiązany do:

1. Realizacji celów działania Klubu, określonych w Regulaminie.
2. Przestrzegania postanowień Regulaminu i uchwał organów Klubu.
3. Uczestnictwa, poprzez swoich przedstawicieli, w pracach i działalności Klubu.
4. Opłacania składek w wysokości ustalonej przez Walne Zgromadzenie, w terminie do końca I kwartału za dany rok kalendarzowy.

§ 13

Członkostwo rzeczywiste ustaje na skutek:

1. Pisemnej rezygnacji złożonej do Zarządu Klubu.
2. Skreślenia na podstawie uchwały Zarząd Klubu, w przypadku:
 - zalegania z opłatą składek członkowskich przez okres 6 miesięcy, pomimo uprzedniego pisemnego upomnienia,
 - rażącego naruszenia Regulaminu Klubu.

§ 14

1. Członkiem wspierającym może być osoba fizyczna lub prawna, zainteresowana działalnością Klubu i współdziałająca z Klubem zgodnie z pisemną deklaracją uzgodnioną z Zarządem Klubu.
2. Członek wspierający ma prawo do odpłatnego udziału, poprzez swego przedstawiciela, w Walnym Zgromadzeniu, pracach komisji i sekcji problemowych, sympozjach, itp.
3. Członek wspierający traci prawa członkowskie:
 - na skutek pisemnej rezygnacji złożonej do Zarządu Klubu,
 - jeśli w okresie 2 lat nie świadczył zadeklarowanych usług na rzecz Klubu.Decyzję o skreśleniu podejmuje Zarząd Klubu w drodze uchwały.

ROZDZIAŁ IV **Organizacja Klubu**

§ 15

Najwyższą władzą Klubu jest Walne Zgromadzenie.

Organami Klubu są:

- Walne Zgromadzenie,
- Zarząd Klubu,
- Komisja Rewizyjna.

Walne Zgromadzenie

§ 16

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy:

1. Uchwalanie Regulaminu Klubu i Regulaminu Komisji Rewizyjnej.
2. Określanie i uchwalenie głównych kierunków działalności merytorycznej, organizacyjnej i finansowej Klubu.
3. Ocena pracy oraz przyjmowanie sprawozdań Zarządu Klubu.
4. Udzielanie absolutorium Zarządowi Klubu.
5. Zatwierdzanie rocznego planu rzeczowo - finansowego Klubu.
6. Uchwalanie wysokości składek członkowskich.
7. Uchwalanie przystąpienia do organizacji krajowych i zagranicznych oraz wystąpienia z nich.
8. Uchylanie uchwał Zarządu Klubu.
9. Wybór i odwołanie Prezesa Zarządu Klubu, członków Zarządu Klubu i członków Komisji Rewizyjnej.
10. Podejmowanie decyzji o rozwiązaniu Klubu.

§ 17

1. Walne Zgromadzenie jest zwoływane nie rzadziej niż raz na rok przez Zarząd Klubu.
2. O terminie, miejscu i porządku obrad Walnego Zgromadzenia, Zarząd Klubu zawiadamia pisemnie członków Klubu na 4 tygodnie przed datą Walnego Zgromadzenia.
3. Zarząd Klubu ma obowiązek zwołać Walne Zgromadzenie na pisemny wniosek co najmniej 1/3 członków rzeczywistych Klubu.
4. Komisja Rewizyjna ma prawo zwołać Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie, zgodnie z „Regulaminem Komisji Rewizyjnej Klubu POLLAB”.

§ 18

1. Walne Zgromadzenie jest prowadzone zgodnie z „Regulaminem obrad Walnego Zgromadzenia Klubu POLLAB” zatwierdzanym przez Zarząd Klubu.
2. W Walnym Zgromadzeniu, z głosem stanowiącym, biorą udział upoważnieni przedstawiciele członków rzeczywistych Klubu, którzy potwierdzają swoją obecność na zebraniu podpisem na liście obecności.
3. Członek rzeczywisty dysponuje jednym głosem stanowiącym.
4. W Walnym Zgromadzeniu z głosem doradczym, mogą brać udział upoważnieni przedstawiciele członków wspierających Klubu.

§ 19

Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają zwykłą większością głosów, przy obecności:

- 1/3 liczby członków rzeczywistych w I terminie zwołania Walnego Zgromadzenia,
- bez względu na liczbę członków rzeczywistych w II terminie zwołania Walnego Zgromadzenia.

Wyjątek stanowią uchwały w sprawie zmiany regulaminu Klubu POLLAB oraz rozwiązania Klubu. Uchwały te podejmowane są zgodnie z trybem przedstawionym w § 33 i § 34 niniejszego regulaminu.

Zarząd Klubu

§ 20

1. Zarząd Klubu jest wybierany przez Walne Zgromadzenie w głosowaniu tajnym.
2. W skład Zarządu Klubu wchodzi do 10 członków wybieranych przez Walne Zgromadzenie. Ostateczną liczbę wybieranych członków ustala Walne Zgromadzenie.
3. Walne Zgromadzenie w odrębnym głosowaniu wybiera Prezesa, a następnie członków Zarządu.
4. Kadencja Prezesa i członków wybieranych Zarządu Klubu trwa 4 lata i jego członkowie mogą pełnić swoje funkcje nie dłużej niż przez dwie kolejne kadencje.
5. Dodatkowo w skład Zarządu wchodzi przedstawiciel:
 - Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji S.A.,
 - Polskiego Stowarzyszenia Jakości Zarządzania POLISOLAB.
6. Zarząd Klubu, na pierwszym posiedzeniu, wybiera Wiceprezesów, w tym Wiceprezesa ds. Finansowych.

7. Członkiem Zarządu przestaje być przedstawiciel członka rzeczywistego Klubu z chwilą ustania jego członkostwa.
8. W przypadku ustąpienia członków Zarządu Klubu w trakcie trwania kadencji, Zarządowi przysługuje prawo wystąpienia na najbliższym Walnym Zgromadzeniu o przeprowadzenie wyborów uzupełniających.

§ 21

Do kompetencji Zarządu Klubu należy:

1. Opracowywanie projektów rocznych planów rzeczowo-finansowych Klubu i przedstawianie ich do zatwierdzenia przez Walne Zgromadzenie.
2. Kształtowanie struktury organizacyjnej Klubu poprzez tworzenie sekcji i komisji problemowych.
3. Zatwierdzanie dokumentów regulujących zasady działania Klubu.
4. Delegowanie przedstawicieli Klubu do prac w organizacjach międzynarodowych w zakresie merytorycznej działalności Klubu.
5. Reprezentowanie Klubu.
6. Koordynacja prac realizowanych przez sekcje i komisje problemowe.
7. Organizacja Walnych Zgromadzeń Klubu.
8. Nadzór nad realizacją planów pracy i planu rzeczowo-finansowego Klubu.
9. Opracowywanie rocznych sprawozdań z działalności Klubu i przedstawianie ich Walnemu Zgromadzeniu.
10. Współpraca z Polskim Centrum Akredytacji.
11. Współpraca z PCBC S.A..
12. Współpraca z innymi organizacjami w zakresie merytorycznej działalności Klubu.
13. Prowadzenie działalności wydawniczej Klubu.
14. Organizowanie konferencji, sympozjów, szkoleń specjalistycznych, itp.
15. Przyjmowanie członków Klubu na podstawie pisemnych deklaracji.
16. Ustalanie zakresu działalności członka wspierającego.
17. Podejmowanie decyzji w sprawach realizacji zadań wynikających z celów i form działania Klubu, określonych w § 7 i § 8 niniejszego regulaminu.
18. Zawieranie umów i porozumień oraz współpraca z jednostkami zewnętrznymi.
19. Podejmowanie uchwał o skreśleniu z listy członków Klubu.

§ 22

W sprawach oświadczeń woli, w sprawach finansowych i udzielania pełnomocnictw, wymagane są podpisy dwóch członków Zarządu, w tym Prezesa lub Wiceprezesa.

§ 23

1. Posiedzenia Zarządu Klubu zwołuje Prezes Zarządu lub Wiceprezes Zarządu.
2. Posiedzeniom przewodniczy Prezes Zarządu Klubu, a w razie jego nieobecności Wiceprezes.
3. Uchwały Zarządu Klubu zapadają zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej połowy członków.
4. W razie równości głosów, rozstrzyga głos przewodniczącego posiedzenia.
5. Posiedzenia Zarządu są protokołowane i przyjmowane na następnym posiedzeniu. Protokół podpisuje w imieniu Zarządu Prezes lub Wiceprezes.

Rada Programowa

§ 24

1. Przy Zarządzie Klubu może działać Rada Programowa, jako gremium doradczo-opiniodawcze Prezesa Klubu.
2. Rada Programowa Klubu jest powoływana przez Zarząd Klubu.
3. Kadencja Rady Programowej trwa nie dłużej niż 4 lata.
4. W skład Rady Programowej wchodzi przedstawiciel Zarządu.
5. Rada Programowa działa poprzez sesje plenarne zwoływane w miarę potrzeb.

§ 25

Do zadań Rady Programowej należy:

1. Inspirowanie kierunków działań Klubu.
2. Opiniowanie bieżącej działalności Klubu.
3. Wnioskowanie do Zarządu o powołanie sekcji i komisji problemowej.

Komisja Rewizyjna

§ 26

1. Komisja Rewizyjna jest organem wewnętrznej kontroli Klubu.
2. Komisja Rewizyjna wybierana jest przez Walne Zgromadzenie spośród członków rzeczywistych Klubu w głosowaniu tajnym.
3. W skład Komisji Rewizyjnej wchodzi do 5 członków, liczbę członków ustala Walne Zgromadzenie.
4. Kadencja Komisji Rewizyjnej trwa 4 lata, a jej członkowie mogą pełnić swoje funkcje nie dłużej niż przez dwie kolejne kadencje.
5. Członkowie Komisji Rewizyjnej na pierwszym posiedzeniu wybierają ze swego grona przewodniczącego, który kieruje pracami Komisji oraz sekretarza.
6. W przypadku ustąpienia członków Komisji Rewizyjnej w trakcie trwania kadencji, organowi przysługuje prawo wystąpienia na najbliższym Walnym Zgromadzeniu o przeprowadzenie wyborów uzupełniających.
7. Członkiem Komisji Rewizyjnej przestaje być przedstawiciel członka rzeczywistego Klubu z chwilą ustania jego członkostwa.

§ 27

1. Komisja Rewizyjna jest powołana do przeprowadzania corocznych kontroli działalności Klubu.
2. Komisja Rewizyjna ma prawo przeprowadzania kontroli częściowych i doraźnych.
3. Komisja Rewizyjna może występować do Walnego Zgromadzenia i/lub Zarządu Klubu z wnioskami i zaleceniami wynikającymi z przeprowadzonych kontroli.
4. Członkowie Komisji Rewizyjnej mogą brać udział w posiedzeniach Zarządu Klubu z głosem doradczym.
5. Komisja Rewizyjna przedstawia Walnemu Zgromadzeniu ocenę rocznej działalności Klubu wraz z wnioskiem o udzielenie absolutorium Zarządowi Klubu.
6. Uchwały Komisji Rewizyjnej podejmowane są w głosowaniu jawnym i zapadają bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ogólnej liczby członków Komisji.

7. Szczegółowy zakres pracy Komisji Rewizyjnej określa „Regulamin Komisji Rewizyjnej Klubu POLLAB” zatwierdzany przez Walne Zgromadzenie.

ROZDZIAŁ V

Sekcje i komisje

§ 28

1. Sekcje grupują członków Klubu o podobnej specjalności branżowej, naukowej lub zainteresowaniach tematycznych.
2. Celem sekcji jest wykonywanie zadań Klubu w zakresie swojej specjalności.
3. Sekcje powołuje i odwołuje Zarząd Klubu.
4. Sekcje działają zgodnie z Regulaminem Klubu, na podstawie zatwierdzonych przez Zarząd Klubu regulaminów Sekcji oraz planów działalności na dany rok.
5. Regulamin Sekcji sporządzany jest na podstawie wytycznych opracowanych i zatwierdzonych przez Zarząd Klubu.
6. Kadencja Zarządu Sekcji trwa 4 lata, a jej członkowie mogą pełnić swoje funkcje nie dłużej, niż przez dwie kolejne kadencje.
7. Członkowie sekcji na pierwszym posiedzeniu wybierają ze swego grona Przewodniczącego Sekcji i Sekretarza Sekcji. Przewodniczący Sekcji kieruje pracami sekcji.
8. Przewodniczący sekcji mogą brać udział w posiedzeniach Zarządu Klubu z głosem doradczym.
9. Sekcje składają Zarządowi Klubu sprawozdania ze swojej działalności w okresach ustalonych przez Zarząd Klubu.
10. Przewodniczący Sekcji zobowiązany jest do zorganizowania w danym roku kalendarzowym minimum jednego spotkania członków sekcji.

§ 29

1. Komisje problemowe mają na celu opracowanie konkretnych zadań.
2. O powołaniu komisji, jej charakterze i zakresie prac decyduje Zarząd Klubu na wniosek zainteresowanych członków Klubu lub Rady Programowej.
3. Komisje działają zgodnie z Regulaminem Klubu, na podstawie zatwierdzonych przez Zarząd Klubu regulaminów Komisji oraz planów działalności na dany rok.

ROZDZIAŁ VI

Planowanie działalności Klubu

§ 30

Działalność Klubu jest prowadzona na podstawie rocznego planu rzeczowo-finansowego opracowywanego przez Zarząd Klubu i zatwierdzanego przez Walne Zgromadzenie.

§ 31

Środki finansowe Klubu stanowią:

1. Składki członkowskie.
2. Subwencje, darowizny, zapisy.
3. Środki otrzymywane od członków wspierających.
4. Wpływy z regulaminowej działalności.

§ 32

Koszty działalności Klubu obejmują:

1. Wynagrodzenia autorskie, dydaktyczne, administracyjne.
2. Koszty delegacji osób realizujących przedsięwzięcia Klubu.
3. Inne koszty wynikające z bieżącej działalności Klubu.

ROZDZIAŁ VII Zmiana Regulaminu i rozwiązanie Klubu

§ 33

Uchwałę w sprawie zmiany Regulaminu podejmuje Walne Zgromadzenie większością 2/3 głosów, przy obecności:

- co najmniej połowy członków rzeczywistych, w I terminie zwołania Walnego Zgromadzenia,
- bez względu na liczbę członków rzeczywistych, w II terminie zwołania Walnego Zgromadzenia.

§ 34

1. Pisemny wniosek o rozwiązanie Klubu POLLAB może złożyć 1/3 członków rzeczywistych Klubu.
2. Uchwałę o rozwiązaniu Klubu podejmuje Walne Zgromadzenie większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej połowy członków rzeczywistych.
3. W razie podjęcia przez Walne Zgromadzenie uchwały o rozwiązaniu Klubu, Walne Zgromadzenie podejmuje jednocześnie uchwałę o przeznaczeniu majątku Klubu oraz powołuje Komisję Likwidacyjną i określa zasady jej działania.

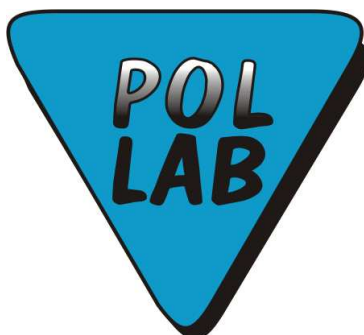
§ 35

Sprawy nieuregulowane niniejszym Regulaminem będą rozstrzygane przez Walne Zgromadzenie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

§ 36

Niniejszy Regulamin wchodzi w życie z dniem uchwalenia go przez Walne Zgromadzenie.

**4.2. Regulamin Komisji Rewizyjnej Klubu Polskich Laboratoriów
Badawczych POLLAB**

**REGULAMIN
KOMISJI REWIZYJNEJ
KLUBU POLSKICH LABORATORIÓW
BADAWCZYCH
POLLAB**

(projekt z dn. 04.02.2009 r.)

I. Postanowienia ogólne

§1

1. Komisja Rewizyjna jest organem wewnętrznej kontroli Klubu Polskich Laboratoriów Badawczych POLLAB (zwany dalej Klubem) powołanym do sprawowania całokształtu kontroli nad jego działalnością ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki finansowej.
2. Komisja Rewizyjna działa w oparciu o Regulamin Klubu, uchwały Walnego Zgromadzenia Członków oraz niniejszy regulamin.

§2

1. Komisja Rewizyjna jest wybierana przez Walne Zgromadzenie spośród członków rzeczywistych Klubu.
2. Liczebność Komisji Rewizyjnej określa Walne Zgromadzenie przed dokonaniem wyboru jej członków zgodnie z §26 pkt 4 Regulaminu Klubu.
3. Członków Komisji Rewizyjnej wybiera się w głosowaniu tajnym.
4. Kadencja Komisji Rewizyjnej Klubu trwa 4 lata i kończy się z chwilą wyboru nowej Komisji Rewizyjnej przez Walne Zgromadzenie.
5. Członkowie Komisji Rewizyjnej na pierwszym posiedzeniu wybierają ze swego grona przewodniczącego, który kieruje pracami Komisji oraz sekretarza.
6. Członkowie Komisji Rewizyjnej mogą pełnić swoje funkcje nie dłużej, niż przez dwie kolejne kadencje.
7. Członek Komisji Rewizyjnej nie może pełnić innych funkcji we władzach Klubu, w szczególności nie może być równocześnie członkiem Zarządu ani pozostawać z członkiem Zarządu w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub stosunku podległości wynikającej z tytułu zatrudnienia oraz nie może być etatowym pracownikiem Stowarzyszenia POLISOLAB.
8. Członek Komisji Rewizyjnej może zrezygnować z udziału w pracach Komisji w trakcie trwania kadencji. Ustępujący członek Komisji Rewizyjnej potwierdza swoją rezygnację pisemnym oświadczeniem. O fakcie rezygnacji członka Komisji Rewizyjnej informowany jest Zarząd Klubu.
9. W przypadku ustąpienia członka Komisji Rewizyjnej w trakcie trwania kadencji, Komisja może wystąpić z wnioskiem o przeprowadzenie wyborów uzupełniających na najbliższym Walnym Zgromadzeniu.
10. Członkiem Komisji Rewizyjnej przestaje być przedstawiciel członka rzeczywistego Klubu z chwilą ustania jego członkostwa.

II. Kompetencje

§3

Członkowie Komisji Rewizyjnej mogą uczestniczyć w posiedzeniach Zarządu Klubu z głosem doradczym.

§4

Komisja Rewizyjna ma prawo żądania od członków, władz Klubu oraz pracowników Sekretariatu Klubu pisemnych lub ustnych wyjaśnień dotyczących kontrolowanych spraw.

§5

Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy:

- 1) kontrolowanie co najmniej raz na rok całej działalności Klubu;

- 2) przeprowadzanie kontroli cząstkowych lub doraźnych w przypadkach uznanych za konieczne;
- 3) występowanie do Zarządu Klubu z wnioskami i zaleceniami wynikającymi z przeprowadzonych kontroli;
- 4) prawo zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia w razie stwierdzenia niewykonywania przez Zarząd obowiązków określonych w Regulaminie Klubu;
- 5) prawo zwołania posiedzenia Zarządu w przypadku ważnych i pilnych spraw dla Klubu;
- 6) składanie sprawozdań ze swej działalności na Walnym Zgromadzeniu;
- 7) składanie na Walnym Zgromadzeniu wniosków o udzielenie lub nieudzielenie absolutorium dla Zarządu;
- 8) rozwiązywanie sporów między członkami i organami Klubu oraz wyjaśnienie przypadków naruszenia dobrego imienia Klubu w wyniku postępowania członka Klubu.

III. Organizacja pracy

§6

1. Zebrania Komisji Rewizyjnej zwołuje jej Przewodniczący lub jego zastępca.
2. Zebrania Komisji Rewizyjnej odbywają się w miarę potrzeby, jednakże nie rzadziej niż dwa razy w roku.
3. W zebraniach mogą brać udział osoby zaproszone przez Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej.

§7

Podczas wykonywania swoich kontrolnych funkcji, w przypadku wyjątkowo skomplikowanej kwestii, Komisja Rewizyjna może skorzystać z usług specjalisty z danej dziedziny wiedzy. Specjalista ten nie musi być członkiem Klubu.

§8

1. Uchwały Komisji Rewizyjnej podejmowane są w głosowaniu jawnym i zapadają bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ogólnej liczby członków Komisji.
2. W przypadku równego rozłożenia głosów, głos decydujący ma Przewodniczący Komisji.

IV. Postanowienia końcowe

§9

1. Z zebrań Komisji jest sporządzany protokół zawierający:
 - datę i miejsce posiedzenia,
 - porządek obrad,
 - imiona i nazwiska obecnych członków Komisji Rewizyjnej,
 - imiona i nazwiska innych obecnych na zebraniu osób,
 - przebieg posiedzenia i treść podjętych uchwał,
 - liczbę głosów oddanych za poszczególnymi uchwałami,
 - odrębne zdania członka w danej kwestii,
 - podpisy członków Komisji Rewizyjnej uczestniczących w posiedzeniu.
2. Komisja prowadzi rejestr swoich uchwał i wniosków. Są one do wglądu w Sekretariacie Klubu.
3. Za prawidłowość dokumentacji odpowiada sekretarz Komisji Rewizyjnej.

§10

Koszty delegacji osób realizujących zadania Komisji Rewizyjnej ponosi Klub.

§11

Regulamin Komisji Rewizyjnej wchodzi w życie z chwilą jego uchwalenia przez Walne Zgromadzenie.

4.3. Zmiany zgłoszone do Regulaminu Klubu POLLAB z dn. 06.11.2008r.

Lp.	Paragraf i punkt regulaminu	Proponowane zmiany do Regulaminu Klubu POLLAB	Osoba proponująca zmiany	Decyzja zarządu o przyjęciu proponowanej zmiany
1	§1 p. 5	Wykreślenie punktu 5 §1. <i>Komentarz: Klub POLLAB powstał przy PCBC w latach dziewięćdziesiątych XX wieku, kiedy pełniło ono zupełnie inną funkcję w gospodarce niż obecnie. Od tego czasu wiele się zmieniło i dlatego należy dobrze uzasadnić zapis §1 ust. 5 dlaczego Klub POLLAB ma nadal działać przy PCBC. Wydaje się, że PCBC powinno być obecnie traktowane jak każdy rzeczywisty członek Klubu.</i>	Adam Wojciechowski - Instytut Logistyki i Magazynowania (czł. rzecz. nr 258)	NIE
2	§7	Wprowadzenie nowego punktu: "Bieżące informacje z zakresu krajowej i europejskiej normalizacji oraz współpraca z Polskim Komitetem Normalizacyjnym."	Jarosław Ciszewski - Biuro Laboratoriów „OLPP” Sp. z o.o. (czł. rzecz. nr 554)	TAK
3	§7	Wprowadzenie nowego punktu: "Skutki obowiązujących przepisów i krajowych aktów prawnych dla oceny wyników otrzymywanych w ramach prowadzonej kontroli jakości."	Jarosław Ciszewski	NIE
4	§7	Wprowadzenie nowego punktu: "Możliwość opiniowania projektów aktów prawnych, dotyczących kontroli jakości produktów (wynika z tego konieczność współpracy Klubu z wybranymi ministerstwami i instytucjami)."	Jarosław Ciszewski	NIE
5	§7	Wprowadzenie nowego punktu: "Wyrażanie opinii i stanowisk przed organami administracji państwowej"	Edyta Lewandowska-Burczak ORLEN Laboratorium Sp. z o.o. (czł. rzecz. nr 26)	TAK
6	§7	Wprowadzenie nowego punktu: "Wiodąca rola Klubu POLLAB w zakresie koordynowania działań, mających na celu unifikację aparatury kontrolno-pomiarowej stosowanej w krajowym systemie kontroli."	Jarosław Ciszewski	NIE
7	§14	Ta uwaga dotyczy Członków Wspierających. Jako wieloletni uczestnik prac Klubu o takim statusie proponuję zastanowić się czy taki status jest potrzebny bo jest z tym dużo problemu i powoduje to zamieszanie np. w pracach Sekcji.	Małgorzata Bojarska-Kraus Główny Instytut Górnictwa (czł. rzecz. nr 783)	NIE
8	§19	Wprowadzenie zmiany zapisu na: „1/2 liczby członków rzeczywistych w I terminie zwołania Walnego Zgromadzenia”, <i>Komentarz: Powinno być przy obecności 1/2 liczby członków, jak to zwyczajowo przyjęte.</i>	Adam Wojciechowski	NIE
9	§20 p. 5	W §20 ust. 5 podano, że „Dodatkowo w skład Zarządu wchodzi przedstawiciel: – PCBC,”. Zapis ten również wymaga wyjaśnienia z powodów podanych w §1 ust. 5 .	Adam Wojciechowski	NIE
10	§20 p. 7	Czy z paragrafu 20, punkt 7 wynika, że członkiem Zarządu Klubu można być więcej niż dwie kadencje a funkcje Prezesa lub wiceprezesa pełnić dwie kadencje, uważam że musi być to jasno określone, bo nie wiadomo czy członek zarządu to jest funkcja w rozumieniu tego punktu, czy nie jest. Ta sama uwaga dotyczy Komisji rewizyjnej i zapisów dotyczących kadencyjności.	Małgorzata Bojarska-Kraus	TAK
11	§21 p. 12	<i>Komentarz: §21 ust. 12 podano „Współpraca z PCBC w zakresie obsługi organizacyjnej Klubu”, a w §1 ust. 4, że obsługę finansową, organizacyjną i prawną prowadzi POLISOLAB. Należy ujednotlić zapisy.</i>	Adam Wojciechowski	NIE
12	§§24 i 25	<i>Komentarz: Po §23 pojawiają się paragrafy dotyczące Rady Programowej, organu który nie jest wymieniony w §15. Organy tego typu występują generalnie w mediach i wydawnictwach, a Klub POLLAB do takich nie należy.</i>	Adam Wojciechowski	NIE

Lp.	Paragraf i punkt regulaminu	Proponowane zmiany do Regulaminu Klubu POLLAB	Osoba proponująca zmiany	Decyzja zarządu o przyjęciu proponowanej zmiany
13	§25	Zadania przypisane Radzie Programowej w §25 powinny należeć do zadań Zarządu Klubu.	Adam Wojciechowski	NIE
14	§25	Jeżeli Walne Zgromadzenie zadecyduje, że Rada Programowa ma być powołana to zapisy przedmiotowego Regulaminu powinny zostać uzupełnione o ustalenia dotyczące jej liczebności oraz informacje kto może wchodzić w jej skład.	Adam Wojciechowski	NIE
15	§28 p.1	W §28 ust. 1 po słowie „zainteresowanych” proponuję dodać „(tematycznych)”	Adam Wojciechowski	TAK
16	§28 p.4	W paragrafie punkcie 28 punkt 4 napisano że Zarząd zatwierdza coroczne plany działalności Sekcji. Czy nie będzie to dodatkowy obowiązek nałożony na Przewodniczącego, który trudno będzie wyegzekwować i czy jest on potrzebny a nie będzie przepisywaniem corocznie ogólników. Może wystarczy zapis o Regulaminie Sekcji.	Małgorzata Bojarska-Kraus	NIE
17	§29 p.2	Zapis §29 ust. 2 dostosować do końcowych ustaleń dotyczących Rady Programowej.	Adam Wojciechowski	NIE
18	§32 p.2	Uszczegółowienie §32, w pkt. 2, ponieważ podano, że koszty działalności Klubu obejmują „Nagrody pieniężne i rzeczowe”. Uważam, że zapis ten wymaga wyjaśnienia uzasadniającego i uszczegółowienia, aby nie doszło do nadużyć.	Adam Wojciechowski	TAK
19	§34 p.3	W §34 podano, że w przypadku likwidacji Klubu Walne Zgromadzenie może powołać Komisję Likwidacyjną, nie ma natomiast mowy o zasadach jej działania, czy też o regulaminie, który by to regulował.	Adam Wojciechowski	TAK

5. Sprawozdania z działalności w okresie **26.03.2008 r. – 18.02.2009 r.**

5.1. Sprawozdanie z działalności Zarządu Klubu POLLAB za okres od 26.03.2008 r. do 18.02.2009 r.

Okres sprawozdawczy jest nie tylko podsumowaniem pierwszego roku działalności nowego Zarządu wybranego przez XIX Walne Zgromadzenie w dniu 26 marca 2008 r., ale także oceną dotychczasowych dokonań w aspekcie ich dalszego doskonalenia.

Przez 18 lat istnienia Klubu wypracowaliśmy już metody i formy działania odpowiadające naszym potrzebom. Zarząd realizował działalność statutową wynikającą z Regulaminu Klubu. Naszym założeniem jest działalność na rzecz członków Klubu i pomoc w rozwiązywaniu ich problemów. Kontynuując dotychczasową politykę, staraliśmy się w jak największym stopniu uwzględniać opinie i uwagi członków chcąc spełnić ich oczekiwania.

Na XIX Walnym Zgromadzeniu w dniu 26 marca 2008 r. podjęto 12 uchwał w tym m.in. o:

- udzieleniu absolutorium ustępującemu Zarządowi,
- wyborze Prezesa Klubu POLLAB,
- wyborze Zarządu Klubu POLLAB,
- wyborze Komisji Rewizyjnej,
- przyjęciu Planu rzeczowo- finansowego na rok 2009.

Ponadto Walne Zgromadzenie przyjęło do realizacji dla nowego Zarządu wniosek dotyczący określenia w regulaminie Klubu zasad głosowania na Walnym Zgromadzeniu

Realizując powyższy wniosek Zarząd opracował: Regulamin Obrad Walnego Zgromadzenia Klubu POLLAB, zatwierdzony Uchwałą Zarządu Klubu POLLAB Nr 3/6/V/2008 z dnia 06.11.2008 i udostępnił ją członkom na stronie www.pollab.pl

Zadania zawarte w planie pracy przyjętym przez XIX Walne Zgromadzenie były realizowane z żelazną konsekwencją.

W okresie sprawozdawczym Zarząd odbył 9 posiedzeń i podjął 64 uchwały, które były sukcesywnie realizowane. Do najważniejszych dokonań należało m.in.: zorganizowanie w dwóch turach (w maju i we wrześniu) XIV Sympozjum Klubu POLLAB pt. "Techniki informatyczne stosowane w laboratoriach", przeanalizowanie i opracowanie nowego wydania procedur: dofinansowania działalności Sekcji/Komisji Klubu POLLAB i procedury porównań międzylaboratoryjnych, przetłumaczenie, zweryfikowanie i przygotowanie materiałów wydawniczych oraz opracowanie zmian do Regulaminu Klubu.

Szczególnie ważna jest działalność Sekcji i Komisji. Organizowane przez Sekcje konferencje czy spotkania mają duże znaczenie dla działalności branżowej. Większość sekcji działa bardzo dobrze. Sekcje są organizatorami tak ważnych dla oceny kompetencji laboratoriów porównań międzylaboratoryjnych. Wygłaszane podczas organizowanych spotkań referaty mają charakter merytoryczny dostosowany do aktualnych potrzeb. Szczegóły zawarte są w sprawozdaniach z prac Sekcji w roku 2008.

Do sukcesów prac Zarządu Klubu POLLAB możemy zaliczyć reaktywowanie Sekcji Żywności i Zdrowia, oraz Stałej Komisji Auditorów.

W dniu 4.02.2009 r. odbyło się po długiej przerwie zebranie Sekcji Żywności i Zdrowia. Na spotkanie przyjechało 23 osoby, pomimo, że termin spotkania

ogłoszono na stronie www na miesiąc przed planowanym spotkaniem i przypominano e-mailem. Zgodnie z programem na spotkaniu wygłoszone zostały 3 referaty. Na przewodniczącego Sekcji wybrano Waldemara Korola. W wyniku dyskusji stwierdzono potrzebę spotkań dla wypracowania wspólnych wytycznych.

Po rezygnacji kolegi Czesława Ilewicza – Przewodniczącego Stałej Komisji Auditorów działalność Komisji zaczęła słabnąć. W dniu 08 stycznia br Zarząd zorganizował spotkanie, na którym został wybrany nowy Zarząd Komisji. Na przewodniczącego został wybrany kolega Wojciech Manaj. W spotkaniu uczestniczył Kierownik Działu Akredytacji Laboratoriów Badawczych PCA – Tadeusz Matras, który omówił wymagania PCA w odniesieniu do oceny auditów wewnętrznych. Obecni z zainteresowaniem przyjęli zaprezentowany materiał.

Mamy pełną satysfakcję, że nasza działalność jest potrzebna, ale mamy też świadomość, że nie zawsze wszystko się udało nam rozwiązać. Wysiłek i zaangażowanie Zarządu nie wystarczyło. Na pewne rzeczy nie mieliśmy wpływu; dotyczy to między innymi zaktywizowania pracy Sekcji Elektryki. Brak chętnych uniemożliwia jej działalność. Stąd też prosimy koleżeństwo z branży o wsparcie naszej inicjatywy, ponieważ nie chcielibyśmy zawieszać działalności, tej sekcji.

Zarząd dużą wagę przywiązuje do integracji i wymiany doświadczeń między laboratoriami. Ta wzajemna wymiana informacji i doświadczeń wpływa na poziom wykonywanych przez laboratoria usług, jest też nośnikiem wiedzy i postępu.

Służą temu organizowane przez Zarząd sympozja, które cieszą się zainteresowaniem członków i sympatyków Klubu POLLAB. W zorganizowanym w roku 2008 XIV Sympozjum pt. „Techniki informatyczne stosowane w laboratoriach” uczestniczyło ok. 430 osób (w dwóch turach). W sympozjum wzięli też udział przedstawiciele krajowej jednostki akredytującej (PCA) dzieląc się wiedzą i interpretacją wymagań. Wzbogaciliśmy swoją wiedzę o cenne wskazówki, zalecenia i przykłady dotyczące możliwości wykorzystania systemów informatycznych i zabezpieczeń przed utratą danych.

Klub jest członkiem rzeczywistym EUROLABU, a Sekcja Laboratoriów Chemicznych – członkiem EURACHEMU. Czynnie uczestniczy w pracach, poprzez udział przedstawicieli Klubu w Walnych Zgromadzeniach, grupach roboczych i warsztatach. Sprawozdania z tych wyjazdów publikowane są na stronie internetowej www.pollab.pl. Bezpośrednią korzyścią jest przede wszystkim możliwość wpływu na kształtowanie tych dokumentów poprzez uczestnictwo w ich opracowaniu, możliwość uzyskania najnowszych informacji oraz zgoda na tłumaczenie tych materiałów, które Państwo otrzymujecie w postaci biuletynów.

Działalność wydawnicza jako forma aktywności Klubu ma duże znaczenie w wymianie doświadczeń i przepływie informacji. Podstawowym wydawnictwem Klubu jest Biuletyn Informacyjny, który ze względu na publikowane w nim materiały cieszy się dużym zainteresowaniem także osób z poza Klubu. W okresie sprawozdawczym wydaliśmy dwa biuletyny:

1. Nr 1/50/2008 „Wytyczne do zarządzania komputerami i oprogramowaniem w laboratoriach w odniesieniu do normy ISO/IEC 17025:2005 (EUROLAB TR 2/2008).
2. Nr 2/51/2008 „Podręcznik obliczania niepewności pomiaru w laboratoriach środowiskowych (NORDTEST TR 537).

oraz materiały konferencyjne zawierające referaty wygłoszone na XIV Sympozjum. Często też mamy zamówienia na biuletyny czy materiały z poprzednich lat np. „Walidacja”, „Przewodnik niepewności”, wówczas robimy wznowienie.

Członkowie Klubu POLLAB otrzymują materiały i publikacje w jednym egzemplarzu bezpłatnie, inni zainteresowani mogą je zamawiać i kupować za pośrednictwem sekretariatu Klubu POLLAB.

Wpływy z wydawnictw w roku 2008 wynosiły: 9 630,00 złotych

W przygotowaniu na rok 2009 mamy dwa tłumaczenia Przewodników EURACHEM/CITAC:

- Wykorzystywanie informacji o niepewności pomiaru do oceny zgodności (gotowy do publikacji),
- Niepewność pomiaru związana z pobieraniem próbek. Przewodnik metodyczny (w trakcie weryfikacji).

Wczesny dostęp do tych dokumentów jest możliwy dzięki naszej dużej aktywności i systematycznemu udziałowi w pracach EUROLAB I EURACHEM.

Zarząd Klubu wspierany jest merytorycznie przez Polskie Centrum Akredytacji i Główny Urząd Miar. Przedstawiciele tych instytucji uczestniczyli w XIV Sympozjum Klubu w Juracie wygłaszając referaty. Wychodząc naprzeciw pytaniom naszych członków o elastyczny zakres akredytacji we wrześniu 2008 r. zaprosiliśmy PCA do wspólnej dyskusji. Podstawą były docierające do Zarządu informacje o przegrywanym z laboratoriami zagranicznymi przetargach przez naszych członków posiadających akredytację. Byliśmy przygotowani do dyskusji, dysponowaliśmy procedurami zagranicznych jednostek akredytacyjnych dot. elastycznego zakresu akredytacji i zadeklarowaliśmy pisemnie naszą pomoc w przyspieszeniu procedury PCA.

Klub ma też podpisaną umowę z PCBC S.A. dzięki, której korzystamy z pomieszczenia w którym mieści się sekretariat, telefonów, sal na spotkania, wysyłki korespondencji, biblioteki.

Podstawą funkcjonowania działalności Klubu stanowią składki członków rzeczywistych, stąd też Zarząd szczegółowo analizował wszystkie wpływy i wydatki. Ze względu na trwającą cały czas konsolidację, część instytutów badawczych, została połączona i rezygnowała z przynależności do Klubu poszczególnych laboratoriów, pozostawiając tylko jednostkę macierzystą. Analiza wpływów ze składek wykazała, że w dalszym ciągu są członkowie, którzy zalegają z płatnością składek za lata 2006 – 2007. Stąd też na posiedzeniu w dniu 16 stycznia 2009 r, Zarząd podjął decyzję, zgodnie z Regulaminem Klubu, o skreśleniu 13 członków.

To, że jesteśmy potrzebni, a laboratoria widzą w nas partnera, świadczy stale wzrastająca liczba członków. W omawianym okresie nasza rodzina powiększyła się o 26 nowych członków. Cieszy nas fakt, że pomimo dużych zmian gospodarczych i organizacyjnych, chcecie Państwo być z nami. Były też przypadki, że wcześniej skreślone z powodu braku opłacanych składek laboratoria/firmy wróciły do Klubu.

Naszą działalność promowali redaktorzy trzech fachowych czasopism zajmujących się problematyką badawczą:

Analityka - Piotr Bieńkowski;

LAB – Laboratoria, Aparatura, Badania – Marcin Rewerenda;

Laboratorium – Mirosław Danch.

Klub co roku uczestniczy w Targach Analityki i Techniki Pomiarowej EUROLAB dzięki gościnności organizatorów. Ponadto działalność Klubu jest prezentowana na konferencjach i sympozjach np. organizowanych przez Wydział Chemii Uniwersytetu Warszawskiego i Poznańskiego, a w PCBC S.A. poprzez sprzedaż naszych wydawnictw.

Dużym zainteresowaniem cieszy się strona internetowa: www.pollab.pl, gdzie dostępne są aktualne informacje o organizowanych porównaniach międzylaboratoryjnych, konferencjach czy wydawnictwach.

Przez ostatnie miesiące Zarząd Klubu zajmował się opracowaniem zmian do Regulaminu Klubu i Komisji Rewizyjnej oraz zbieraniem opinii o proponowanych zmianach. Regulaminy były dostępne członkom od grudnia 2008 r. na stronie internetowej. Każdy miał możliwość zgłoszenia swoich uwag. Wszystkie zgłoszone uwagi były przedyskutowane na posiedzeniu Zarządu. Jednolite teksty Regulaminów będą przedmiotem głosowania na XX Walnym Zgromadzeniu.

Podsumowując ten okres działalności możemy stwierdzić, że:

- Zarząd był otwarty na inicjatywy członków i wszelkie uwagi wykorzystywał w swojej działalności;
- rozwój Klubu wskazuje na potrzebę szerszej wymiany doświadczeń, szczególnie w zakresie współpracy międzynarodowej, która umożliwia nam dostęp do najaktualniejszych wytycznych i ustaleń EA, ILAC, ISO i innych za pośrednictwem EUROLABU i EURACHEMU, wymierną korzyścią jest liczba przetłumaczonych podręczników i przewodników;
- Zarząd aktywnie współpracował z Polskim Centrum Akredytacji i innymi jednostkami w celu rozwiązywania problemów zgłaszanych przez członków
- sukcesem Zarządu jest integracja ludzi, o czym świadczy stałe zapotrzebowanie na dyskusję i spotkania Klubowe
- w niektórych obszarach potrzebna jest jeszcze dalsza intensyfikacja działań pracujemy nad poprawą przepływu informacji (planowana na rok 2009 przebudowa strony www).

Serdecznie dziękuję Członkom Klubu, Zarządowi, Sekcjom i Stałej Komisji Auditorów za cenne rady i konstruktywną krytykę. Osoby te angażując wiele godzin swojego prywatnego czasu, przyczyniły się do ciągłego doskonalenia naszej działalności, a tym samym i rozwoju Klubu, dążąc do osiągnięcia założonych celów.

Dziękuję również pracownikom Sekretariatu za sprawną obsługę, pomimo trudności lokalowych.

*Krystyna Krzyśko
Prezes Klubu POLLAB*

5.2. Sprawozdania z działalności Sekcji i Komisji za rok 2008 i plany działalności na rok 2009

5.2.1. SEKCJA JEDNOSTEK CERTYFIKUJĄCYCH WYROBY DLA BUDOWNICTWA

Wstęp

Sekcja Jednostek Certyfikujących Wyroby dla Budownictwa działa od 2001 roku. W pracach sekcji w roku 2008 uczestniczyło 18 jednostek certyfikujących. Od początku roku 2007 sekcja działa w wspólnie z Polską Grupą Jednostek Notyfikowanych co było kontynuowane w roku 2008. Na Walnym Zgromadzeniu członków sekcji w dniu 5 marca 2008 w wyniku głosowania członkowie sekcji udzielili poparcia członkom zarządu sekcji. Przewodniczący Jan Bobrowicz poprosił o zwolnienie z obowiązków przewodniczącego Sekcji motywując swój wniosek tym, że z racji większej liczby obowiązków w pracy nie jest w stanie wypełniać także obowiązków przewodniczącego Sekcji. Po dyskusji i braku możliwości przejęcia obowiązków przez innego członka zarządu lub innego członka Sekcji ustalono, że obowiązki dalej wypełniał będzie Jan Bobrowicz. Zarząd nadal pracuje w składzie:

- **Przewodniczący Zarządu Sekcji - Jan Bobrowicz (j.bobrowicz@itb.pl)**
- **Zastępca Przewodniczącego Zarządu Sekcji – Michał Przymanowski (pcbc@pcbc.gda.pl)**
- **Sekretarz Zarządu Sekcji – Wojciech Wojtowicz (w.wojtowicz@imbig.org.pl)**
- **Członek Zarządu Sekcji – Barbara Dobosz (b.dobosz@itb.pl)**

Działalność Sekcji

Zgodnie z planem pracy sekcji w roku 2008 odbyły się 3 spotkania sekcji w tym dwa połączone z Walnym Zgromadzeniem Członków Sekcji.

Spotkania odbyły się:

1. *5 marca 2008 r.* w siedzibie Instytutu Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa skalnego w Warszawie, ul Racjonalizacji 6/8. Spotkanie było zorganizowane jako realizacja zadań Sekcji zgodnie z planem.
 - Przedstawiono sprawozdanie Zarządu Sekcji a następnie w głosowaniu jawnym udzielono absolutorium Zarządowi.
 - Głównym punktem spotkania poza zasygnalizowanymi wyżej statutowymi zadaniami związanymi z udzieleniem absolutorium Zarządowi Sekcji, była dyskusja nad doprecyzowaniem dokumentu jaki był przygotowywany przez Zarząd w latach ubiegłych dotyczącym wymagań Zakładowej Kontroli Produkcji. Członkowie obu organizacji postulowali o jasną odpowiedź przedstawicieli Ministerstwa Infrastruktury co do dalszych losów projektu załącznika nr 4 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 r. „w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym”, który precyzuje wymagania dotyczące Zakładowej Kontroli Produkcji.
 - Omówiono problemy wynikających z wycofywania norm krajowych z chwilą ustanowienia wersji polskiej norm europejskich, bez uwzględnienia okresów przejściowych, które dyrektywa przewiduje, jako okres na dostosowanie uczestników rynku do nowych wymagań norm zharmonizowanych – prezentację wygłosił i odpowiedzi na pytania udzielił Pana Dyrektor Janusza Opiłka.
 - dyskutowano zapisy dokumentów AG NB oraz propozycje zgłoszonych uwag do tych dokumentów.

- Na spotkanie zaproszono przedstawicieli Sekcji Laboratoriów Badawczych badających wyroby budowlane i po przedstawieniu celu działania grupy 9 laboratoriów postanowiono aby grupa ukonstytuowała się jako sekcja ustaliła zasady współpracy wewnątrz takiej struktury a następnie wybrała Zarząd Sekcji. Zarząd Sekcji Laboratoriów Badawczych będzie prowadził dalsze rozmowy co do ewentualnego wspólnego działania.
2. 4 czerwca 2008 r. w siedzibie PCBC w Warszawie ul. Kłobucka 23 - dyskutowano zapisy dokumentu DAC-11 projektu nowelizacji tego dokumentu przygotowanego przez PCA.
- Podjęto próbę ustalenia zakresu w jakim DAC-11 powinien funkcjonować. Przedstawiciele PCA byli zdania, że dokument ten powinien obejmować swoim zakresem wyłącznie obszar certyfikacji ZKP w systemie europejskim a system krajowy miałby pozostać nieuregulowany. Przedstawiciele Ministerstwa Infrastruktury i GUNB oraz członkowie Sekcji uważali, że w związku ze spójnością systemu krajowego i europejskiego lepiej zadbać o uniwersalność zapisów DAC-11.
 - Ustalono, że na bazie projektu PCA Sekcja podejmie próbę sformułowania zapisów pozwalających na podejście uniwersalne do certyfikacji wyrobów budowlanych i ZKP.
 - Powołano także grupę jednostek, które wyraziły wolę współpracy w przygotowaniu nowej wersji projektu DAC-11.
 - Ustalono, że internet (zakładka PGJN na www.itb.pl) będzie jak dotąd podstawowym sposobem komunikowania się w sprawie spotkań PGJN i Sekcji JCWDB. Dodatkowo, informacja o dacie i miejscu następnego spotkania zostanie przesłana, tak jak dotychczas, tzn. pocztą elektroniczną.
3. 1 października 2008 r. w siedzibie Instytutu Techniki Budowlanej w Warszawie, ul. Filtrowa 1, a dotyczyło następującej tematyki:
- przedstawienie informacji o bieżącej działalności i wyników ostatniego spotkania AG NB-CPD – przedstawiła P. Jadwiga Fangrat
 - omówienie uwag dotyczących dokumentów roboczych: NB-CPD i określenie uwag do dokumentów, które polska strona zgłosi na najbliższym posiedzeniu Advisory Group.
 - W ramach wolnych wniosków podjęto próbę ustalenia planu pracy na rok 2008.
 - Kontynuowano dyskusję nad projektem DAC-11, który po przekazaniu do PCA przez Zarząd Sekcji wersji projektu opracowanego i uzgodnionego w ramach korespondencji e-mail pomiędzy członkami Sekcji i wprowadzeniu poprawek przez PCA nabrał kształtu zbliżonego do oczekiwań.
 - Nadal przedstawiciele PCA byli zdania, że dokument ten powinien obejmować swoim zakresem wyłącznie obszar certyfikacji ZKP w systemie europejskim a system krajowy miałby pozostać nieuregulowany. Po długiej dyskusji ustalono, że w związku ze spójnością systemu krajowego i europejskiego lepiej zadbać o uniwersalność zapisów DAC-11. Takie stanowisko poparli przedstawiciele Ministerstwa Infrastruktury i GUNB oraz członkowie Sekcji uważali.
 - Na zakończenie dyskusji przedstawiciele PCA uznali, że skoro całe zainteresowane środowisko tego oczekuje, to nie będzie przeszkodą ze strony PCA aby dokument był uniwersalny. Zobowiązano Zarząd Sekcji aby wprowadził ostatnie poprawki do projektu przesłanego do PCA we wrześniu z wykorzystaniem uwag PCA zgłoszonych na posiedzeniu w październiku i gotowy dokument DAC-11 przekazał oficjalnie do PCA.

Projekt DAC-11 został uzgodniony i przekazany przez Zarząd Sekcji do dalszej obróbki do PCA w ostatnich dniach grudnia 2008.

W związku z koniecznością pracy jednostek certyfikujących, które uzyskały notyfikację, w strukturach Grup Sektorowych i Grupy Doradczej oraz koniecznością

współpracy pomiędzy sobą w kraju, wszystkie spotkania Sekcji są organizowane wspólnie z Krajową Grupą Jednostek Notyfikowanych do dyrektywy 89/106/EWG. W wyniku analizy stwierdzono, że tylko 3 jednostki nie uzyskały dotychczas notyfikacji a tematyka poruszana na posiedzeniach jest pokrewna i uzupełnia się nawzajem a dodatkowo występuje potrzeba ujednoczenia poziomu wymagań wszystkich jednostek certyfikujących. Ten schemat postępowania w wyniku decyzji walnego zgromadzenia i decyzji Zarządu był uwzględniony w pracy Sekcji w roku 2008.

W ciągu całego roku 2008 Sekcja ściśle współpracowała z Polskim Centrum Akredytacji, Głównym Urzędem Nadzoru Budowlanego oraz Ministerstwem Budownictwa a przedstawiciele tych organizacji brali czynny udział we wszystkich spotkaniach Sekcji.

Przewodniczący Sekcji – *Jan Bobrowicz*

PLAN DZIAŁALNOŚCI NA ROK 2009 SEKCJI JEDNOSTEK CERTYFIKUJĄCYCH WYROBY DLA BUDOWNICTWA

LP	PLANOWANY TERMIN	TEMATYKA SPOTKANIA	PLANOWANA ILOŚĆ UCZESTNIKÓW	PLANOWANA KWOTA DOFINANSOW.	UDZIAŁ WYKŁADOWCY (podać czas wykładu, kwotę honorarium)
1	marzec. 2009	Dokumenty do zaopiniowania na marcowe spotkanie Grupy Doradczej Jednostek Notyfikowanych. Prezentacja dokumentów zgłoszonych na posiedzenie oraz uwag zgłoszonych przez jednostki certyfikujące. Prezentacja działalności Advisory Group. Walne Zgromadzenie Członków Sekcji. Wybory do nowego Zarządu Sekcji	30	750	30min - 500,- zł
2	IV kw. 2009	Dokumenty do zaopiniowania na jesienne spotkanie Grupy Doradczej Jednostek Notyfikowanych. Prezentacja dokumentów zgłoszonych na posiedzenie oraz uwag zgłoszonych przez jednostki certyfikujące. Badania typu i oraz metodyka obliczania wartości charakterystycznych dla określonych grup wyrobów. Wymiana doświadczeń jednostek certyfikujących zakładową kontrolę produkcji (dla wybranych grup wyrobów budowlanych i wybranych systemów oceny zgodności).	30	750	45 min – 600,-zł 30min – 500,-zł
			Razem:	1500	1600

5.2.2. SEKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Skład Kolegium Sekcji:

Przewodnicząca – **Barbara Czubowska**
Centralne Laboratorium MPWiK
Sp. z o.o. w Lublinie
20-245 Lublin
ul. Zawilcowa 10
Tel.(081) 746 – 03 – 24 w.122
Fax (081) 746 – 30 – 83
e – mail:
barbara.czubowska@mpwik.lublin.pl

Sekretarz – **Zofia Sęktas**
Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza
w Warszawie
05-075 Warszawa-Wesoła,
ul. S. Żółkiewskiego 17
Tel. (022) 773 53 21 ; Fax: 773 52 21
e-mail: zofia.sektas@schr.gov.pl

Wiceprzewodniczący – **Wodzisław
Ćwiąkałski**
EMIPRO Sp. z o.o.,
Laboratorium Badań Środowiskowych,
30-663 Kraków, ul. Wielicka 250,
Tel: (012) 288 29 59; Fax 288 29 59,
e-mail: emipro@dioksyny.com.pl

Członek Zarządu – **Bożena Surowiec**
Ośrodek Badań Środowiska "Ekolab",
40-750 Katowice,
ul. Boya-Żeleńskiego 104,
Tel: (032) 202 01 00 w.5168, 5198,
Fax: 209 47 27,
e-mail: ekolab@pi.pl

Członek Zarządu – **Edward Mazik**
Zakład Badań Środowiska "VIBROSON" s.c.
Laboratorium Badań Środowiska Pracy,
42-500 Będzin, ul. Piłsudskiego 83,
Tel: (032) 761 41 50
Fax: 761 41 50,
e-mail: biuro@vibroson.pl

Sprawozdanie z działalności za 2008r.

Sekcja Ochrony Środowiska Klubu Laboratoriów Badawczych POLLAB aktualnie liczy 91 członków rzeczywistych wywodzących się z laboratoriów badających środowisko naturalne (laboratoria wodociągowe, inspekcji ochrony środowiska, SANEPID) oraz wykonujących pomiary w środowisku pracy.

W 2008r. w ramach swej działalności Sekcja odbyła dwa spotkania:

1. W czerwcu 2008r. w Lublinie w Miejskim Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Lublinie Sekcja Ochrony Środowiska zebrała się na swoje pierwsze coroczne spotkanie. Tematyką spotkania było: „Przegląd niezgodności i problemy z wdrażaniem działań korygujących i zapobiegawczych” oraz „Nowe wymagania prawne w ochronie środowiska”. Prezentacje na ww. tematy przygotowali i wygłosili członkowie sekcji: mgr Barbara Czubowska – MPWiK Sp. z o.o. w Lublinie oraz mgr Anna Pastuszewska – Paruch WIOŚ Lublin. Na spotkaniu wobec rezygnacji z przewodniczenia Sekcji przez Panią Annę Pastuszkowską – Paruch z powodu powołania do Zarządu Klubu POLLAB przeprowadzono wybory i na przewodniczącą Sekcji Ochrony Środowiska wybrano Barbarę Czubowską – Centralne Laboratorium MPWiK Sp. z o.o. w Lublinie. Pani Annie Pastuszkowskiej – Paruch składam serdeczne podziękowania za zaangażowanie i rzetelną pracę na rzecz Sekcji Ochrony Środowiska.
2. W listopadzie 2008r. w siedzibie Politechniki Krakowskiej – Wydział Inżynierii i Technologii Chemicznej odbyło się spotkanie członków Sekcji. W spotkaniu uczestniczyło 41 przedstawicieli laboratoriów zjednoczonych w Sekcji. Tematyką

spotkania było: „Wymagania DA-05 Polityka PCA dotycząca wykorzystywania badań biegłości/porównań międzylaboratoryjnych w procesach akredytacji i nadzoru laboratoriów”, „Wymagania DA-06 Polityka PCA dotycząca zapewnienia spójności pomiarowej” – prezentacja przygotowana i wygłoszona przez członka rzeczywistego Sekcji Panią mgr inż. Wandę Ściążko OBiKŚ w Katowicach oraz „Szacowanie niepewności pomiaru wg. EA-04/16 Wytyczne EA dotyczące wyrażania niepewności w badaniach ilościowych” – wykład zaprezentował dr Michał Kuryło pracownik UMCS w Lublinie oraz MPWiK w Lublinie (nr członkowski POLLAB 471).

W dniach 15 – 16 kwietnia 2008r. odbyło się sympozjum na temat „Niepewności pobierania próbek oraz niepewności oceny zgodności” organizowane wspólnie przez EURACHEM, EUROLAB i CITAC. Zarząd Klubu POLLAB delegował na to spotkanie Panią Małgorzatę Kalicką z MPWiK Sp. z o.o. w Lublinie z Sekcji Ochrony Środowiska POLLAB. Sprawozdanie z sympozjum Pani Małgorzata Kalicka zaprezentowała członkom Sekcji Ochrony Środowiska na spotkaniu w czerwcu w Lublinie.

Członkom Sekcji dziękuję za aktywność oraz życzliwość i serdeczną atmosferę podczas spotkań. Zachęcam do twórczej i konstruktywnej współpracy w roku 2009.

Przewodnicząca Sekcji - *Barbara Czubowska*

PLAN DZIAŁALNOŚCI NA ROK 2009 SEKCJI OCHRONY ŚRODOWISKA

I. Spotkania Sekcji

LP	PLANOWANY TERMIN	TEMATYKA SPOTKANIA	PLANOWANA LICZBA UCZESTNIKÓW	PLANOWANA KWOTA DOFINANSOW.	UDZIAŁ WYKŁADOWCY (podać czas wykładu, kwotę honorarium)
1	Czerwiec 2009 (2 dni)	1. Wymagania znowelizowanej normy PN-EN ISO 7218:2008 2. Odpady poreakcyjne w laboratorium chemiczno-biologicznym 3. Wymagania EA dotyczące akredytacji w zakresach elastycznych	35	1750	1. 3 godz. (500 zł) 2. 2 godz. (500zł) 3. 3 godz. (500zł)
Razem:				1750 zł	1500 zł

II. Porównania międzylaboratoryjne

LP	PLANOWANY TERMIN	TEMAT PORÓWNIANIA MIĘDZYLABORATORYJNEGO	PLANOWANA LICZBA UCZESTNIKÓW	PLANOWANA KWOTA HONORARIUM DLA KOORDYNATORA
1.	Wiosna/Lato 2009	Porównania międzylaboratoryjne w zakresie badań mikrobiologicznych osadów ściekowych	10	800 zł
2	Jesień 2009	Badania próbek monitoringu środowiska	10	1000 zł
3	Jesień 2009	Porównania międzylaboratoryjne w zakresie badań chemicznych osadów ściekowych	10	800 zł
Razem:				2600 zł

15.01.2009r. Barbara Czubowska

5.2.3 SEKCJA LABORATORIA BUDOWLANE

Skład Kolegium Sekcji:

Przewodniczący – **Marek Ziętała**
Instytut Mechaniki Precyzyjnej
ul. Duchnicka 3
01-796 Warszawa
zetmar@imp.edu.pl

Sekretarz – **Marcin Kruk**
COBR Przemysłu Betonów „CEBET”
ul. Marywilska 42B
03-042 Warszawa
sekcjalabbud@gmail.com

V-ce Przewodniczący – **Igor Ruttmar**
TPA Instytut Badań Technicznych
ul. Parzniewska 8
05-800 Pruszków
igor.ruttmar@tpaqi.com

Członek Zarządu – **Danuta Kukielska**
Instytut Mechanizacji Budownictwa
i Górnictwa Skalnego
Ul. Racjonalizacji 6/8
02-673 Warszawa
d.kukielska@imbig.org.pl

Sprawozdanie z działalności za rok 2008

Sekcja Laboratoria Budowlane została powołana przez Zarząd Klubu POLLAB w kwietniu 2007 roku, a jej celem nadrzędnym jest utrzymanie wysokich standardów jakościowych w ramach zaplecza badawczego pracującego na rzecz krajowego budownictwa.

(1) W dniu 7 kwietnia 2008r. w siedzibie TPA Instytut Badań Technicznych w Pruszkowie odbyło się spotkanie członków Sekcji, podczas którego wybrano władze sekcji oraz ustalono główne kierunki działań. Owocem spotkania było m.in.:

- ustalenie tematów porównań międzylaboratoryjnych, które zostały określone stosunku do następujących grup wyrobów:
 - mieszanki mineralno asfaltowe,
 - kruszywa,
 - zaprawy i spoiwa,
 - betony i mieszanki betonowe,
 - elementy murowe i wyroby ceramiczne;
- powołanie koordynatorów poszczególnych porównań międzylaboratoryjnych;
- przyjęcie nowych członków Sekcji.

(2) Na przełomie kwietnia i maja opracowano projekt Regulaminu Sekcji, który zostanie przedstawiony do zatwierdzenia przez Zarząd Klubu na początku 2009 roku.

(3) W dniu 28 maja 2008r. w siedzibie Centralnego Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Betonów „CEBET” odbyło się posiedzenie Zarządu Sekcji, którego głównym punktem programu było omówienie projektu Regulaminu Sekcji oraz szczegółowego planu poszczególnych porównań międzylaboratoryjnych. Zarząd Sekcji przyjął do grona Sekcji kolejnych członków Klubu.

(4) W celu ułatwienia kontaktów została założona skrzynka pocztowa sekcjalabbud@gmail.com dla Sekretariatu Sekcji wraz z bazą adresową jej członków.

(5) Pod koniec roku 2008 opracowano plan rzeczowo-finansowy spotkań Sekcji na rok 2009 oraz zakres porównań międzylaboratoryjnych, który przedstawiono do zatwierdzenia przez Zarząd Klubu.

(6) Sekcja Laboratoria Budowlane na dzień 31 grudnia 2008 roku liczy 20 członków

PLAN DZIAŁALNOŚCI NA ROK 2009 SEKCJI LABORATORIA BUDOWLANE

I. Spotkania Sekcji

LP	PLANOWANY TERMIN	TEMATYKA SPOTKANIA	PLANOWANA LICZBA UCZESTNIKÓW	PLANOWANA KWOTA DOFINANSOW.	UDZIAŁ WYKŁADOWCY (podać czas wykładu, kwotę honorarium)
1	luty	Porównania międzylaboratoryjne	20	900,00 zł	1 godz., 400 zł
2	wrzesień	Oznakowanie wyrobów budowlanych znakiem CE	20	900,00 zł	1 godz., 400 zł
Razem:				1 800,00 zł	2 godz., 800 zł

II. Porównania międzylaboratoryjne

LP	PLANOWANY TERMIN	TEMAT PORÓWNIANIA MIĘDZYLABORATORYJNEGO	PLANOWANA LICZBA UCZESTNIKÓW	PLANOWANA KWOTA HONORARIUM DLA KOORDYNATORA
1	II kwartał	Mieszanki mineralno asfaltowe	3	800,00 zł
2	II kwartał	Kruszywa	8	800,00 zł
3	II kwartał	Zaprawy i spoiwa	5	800,00 zł
4	II kwartał	Betony i mieszanki betonowe	7	800,00 zł
5	II kwartał	Elementy murowe i wyroby ceramiczne	3	800,00 zł
Razem:				4 000,00 zł

31.12.2008, Marek Ziętara Przewodniczący Sekcji Laboratoria Budowlane

5.2.4. SEKCJA BADAŃ MATERIAŁOWYCH

W 2008 roku Zarząd Sekcji zorganizował dwa plenarne spotkania członków sekcji oraz był współorganizatorem jednej konferencji.

1. W dniach 29-30 maja 2008 roku odbyło się spotkanie członków sekcji w Krakowie - Niepołomicach. Gospodarzem zebrania był Instytut Metali Nieżelaznych Oddział Metali Lekkich w Skawinie. W spotkaniu uczestniczyło 45 osób

Uczestnicy spotkania zwiedzili Laboratoria i Wydział Walcowni Gorącej Huty ArcelorMittal Poland S.A. w Krakowie.

Następnie w Niepołomicach przeprowadzono Sesję szkoleniową, na której wygłoszono referaty:

- „Restrukturyzacja i konsolidacja laboratoriów ArcelorMittal Poland S.A. w ramach Spółki” zaprezentował Jacek Bartyzel z Zakładu Badań Ochrony Środowiska i Technologii Hutniczych w Dąbrowie Górniczej.
- "Metody dyfrakcyjne w analizie faz stopów aluminium", zaprezentował Janusz Żelechowski z Instytutu Metali Nieżelaznych Oddział Metali Lekkich w Skawinie. , w którym przypomniał historię odkrycia promieniowania rentgenowskiego oraz jego wykorzystanie we współczesnych urządzeniach badawczych na przykładzie prowadzonych badań na stopie aluminium 3104.
- "Badania dyfrakcyjne w charakteryzacji materiałów. Rentgenowska metoda pomiaru naprężeń własnych", przedstawiła Marzena Lech-Grega z Instytutu Metali Nieżelaznych Oddział Metali Lekkich w Skawinie.

W następnym dniu spotkania były omawiane:

- Porównania międzylaboratoryjne.
Zakończono „Badanie procentowej zawartości węgla i siarki w stali węglowej” , które przedstawił Bogusław Marciniak z firmy „METROTEST” z Elbląga.
Rozpoczęto porównania „Badania ultradźwiękowe odkuwki stalowej”, przedstawił Marek Lipnicki z firmy Koli
 - Zmiany, które wprowadzone zostały w procedurach obowiązujące w klubie POLLAB „Porównania międzylaboratoryjne” i „Dofinansowanie do działalności”
2. W dniach 01 - 03 października 2008 roku odbyło się drugie plenarne spotkanie członków sekcji w Katowicach. Gospodarzem zebrania było Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego. W spotkaniu uczestniczyło 59 osób.

Uczestnicy spotkania zwiedzili laboratoria działające na terenie Ośrodka Rzeczoznawstwa i Dozoru Górnictwa Podziemnego w Mysłowicach--Brzezince oraz na terenie Ośrodka Badań Środowiska i Zagrożeń Naturalnych w Łędzinach. Natomiast po południu członkowie sekcji zwiedzili zabytkową kopalnię 'GUIDO' w Zabrze, przebywając na poziomie 320 m po ziemią.

W drugim dniu spotkania sekcji przeprowadzone było szkolenie przez dr Hannę Sierpińską na temat „Komunikacja w laboratorium w świetle wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17025”.

Kolejnym tematem spotkania były porównania międzylaboratoryjne:

- Koordynatorzy porównań międzylaboratoryjnych: Małgorzata Matuszak, Antoni Rzepkowski oraz Bogusław Marciniak przedstawili stan zaawansowania rozpoczętych porównań międzylaboratoryjnych z zakresu: oznaczania składu chemicznego metodą spektralną, badania warstwy utwardzonej w stali po azotowaniu oraz badań ultradźwiękowych.
- Przedstawiono propozycję rozpoczęcia w 2009 roku nowych porównań międzylaboratoryjnych ; statycznej próby rozciągania, próby udarowości

w obniżonej temperaturze, badania struktury żeliwa oraz ocena radiogramu odlewu .

3. W dniach 12 - 14czerwca 2008 roku Sekcja była współorganizatorem wspólnie z Urzędem Dozoru Technicznego i Oddziałem Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich w Gorzowie V Konferencji „Laboratoria badawcze, systemy jakości w Unii Europejskiej.” w Lubniewicach
 Celem konferencji była wymiana poglądów dotyczącą działalności laboratoriów badawczych w zakresie: znaczenie dokumentów normalizacyjnych i specyfikacji technicznych dla potwierdzenia właściwego wyboru metody badawczych, oceny uzyskanych wyników oraz osiągnięcia biegłości w praktyce.
 W trakcie konferencji odbyła się jednodniowa wizyta w Hucie ArcelorMittal w Eisenhuttenstadt w Niemczech.
 Podczas konferencji następujący przedstawiciele Sekcji Badań Materiałowych wygłosili referaty: Marek Lipnicki Koli Sp.o.o., Jędrzej Hlebowicz, Krzysztof Brunne Pro Novum, Marta Wojas UDET-Cert Bogusław Marciniak „METROTEST” Sp. z o.o.

Przewodniczący Sekcji Badań Materiałowych - **Bogusław Marciniak**

PLAN DZIAŁALNOŚCI NA ROK 2009 SEKCJI BADAŃ MATERIAŁOWYCH

I. Spotkania Sekcji

LP	PLANOWANY TERMIN	TEMATYKA SPOTKANIA	PLANOWANA LICZBA UCZESTNIKÓW	PLANOWANA KWOTA DOFINANSOW.	UDZIAŁ WYKŁADOWCY (podać czas wykładu, kwotę honorarium)
1.	czerwiec. 2009	Porównania międzylaboratoryjne. Szkolenie: Nowe wymagania dla uznania laboratoriów przez UDT. Ekspertyzy metaloznawcze przy eksploatacji urządzeń.	60	3000 zł	2h –600 zł
2.	Październik 2009	Porównania międzylaboratoryjne Szkolenie : Wymagania dyrektyw Unii Europejskiej dotyczące laboratoriów badawczych	60	3000 zł	2h – 600 zł
				6000	1200
Razem:				7200	

II. Porównania międzylaboratoryjne

LP	PLANOWANY TERMIN	TEMAT PORÓWNIANIA MIĘDZYLABORATORYJNEGO	PLANOWANA LICZBA UCZESTNIKÓW	PLANOWANA KWOTA HONORARIUM DLA KOORDYNATORA
1.	02.2009	Badanie składu chemicznego stali węglowej metodą spektralną	24	1000
2.	06.2009	Badania głębokości warstwy utwardzonej stali po azotowaniu	15	1000
3.	06.2009	Nieniszczące badania ultradźwiękowe odkuwki metalowej	13	1000
4.	06.2009	Badania struktury żeliwa	23	1000
5.	10.2009	Statyczna próba rozciągania	36	1000
6.	10.2009	Próba udarowości w obniżonej temperaturze	30	1000
7.	10.2009	Ocena radiogramu	9	1000
Razem:				7000

2008-12-17

Bogusław Marciniak

5.2.5. SEKCJA MASZYNY, URZĄDZENIA, ŚRODKI TRANSPORTU

I. Skład Kolegium Sekcji

Przewodniczący - **Mieczysław Rus**
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy
Samochodów Małolitrażowych „BOSMAL”
ul. Sarni Stok 93,
43-300 Bielsko-Biała
tel. (0-33) 8130463, fax (0-33) 8125038
E-mail: mieczyslaw.rus@bosmal.com.pl

Sekretarz – **Krystyna Klembalska**
Przemysłowy Instytut Maszyn
Rolniczych
ul. Starołęcka 31, 60-963 Poznań
tel. (0-61) 8712240, fax (0-61) 8793262
E-mail: krystyna@pimr.poznan.pl

Wiceprzewodniczący – **Franciszek Stokłosa**
Instytut Zaawansowanych Technologii
Wytwarzania
ul. Wrocławska 37a,
30-011 Kraków
tel.(0-12) 6317107, fax (0-12) 6317212
E-mail: franciszek.stoklosa@ios.krakow.pl

Członkowie – **Roch Tarczewski**
Instytut Pojazdów Szynowych
ul. Warszawska 181,
61-055 Poznań
tel. (0-61) 6641465, fax (0-61) 6534002
E-mail: obrtabor@po.onet.pl

II. Działalność Sekcji w okresie sprawozdawczym

1. Działalność Sekcji odbywała się w oparciu o plan pracy, który to przewidywał między innymi:
 - organizowanie wymiany informacji w zakresie problematyki badawczej, pomiarowej i porównań międzylaboratoryjnych;
 - zakończenie organizowanych i/lub rozpoczętych w roku 2007 porównań międzylaboratoryjnych;
 - zorganizowanie, w zależności od zainteresowania członków Sekcji, dalszych badań biegłości (PT) i/lub porównań międzylaboratoryjnych;
 - zwiedzanie wybranych laboratoriów badawczych akredytowanych przez PCA lub zaawansowanych we wdrożeniu systemu jakości wg PN-EN ISO/IEC 17025:2001;
 - przeprowadzenie Ogólnego Zgromadzenia Sekcji.
2. Z ważniejszych zrealizowanych i bieżących działań Sekcji to :
 - Zakończono porównania międzylaboratoryjne w zakresie:
 - Pomiaru temperatury, wzorcowanie regulatora temperatury komory termicznej, które były rozpoczęte w roku 2007. Organizatorem i Koordynatorem była Pani dr inż. Krystyna Klembalska z Laboratorium Badawczego Maszyn Rolniczych – Przemysłowego Instytutu Maszyn Rolniczych z Poznania. W badaniach uczestniczyły 2 Laboratoria tj. oprócz w/w brał również udział MERASERW – JANOWICZ z Kościan.
 - Pomiarów wybranych parametrów przewodów zapłonowych reaktywnych wg WT-ITS/47/94-ZCN (wyd. 5). Organizatorem i Koordynatorem była Pani Grażyna Iskierka z Laboratorium Elektrotechniki i Elektroniki Samochodowej z OBR S.M. „BOSMAL” z Bielska-Białej.
W badaniach brało również udział Laboratorium Elektrotechniki Pojazdowej z Katedry Energoelektroniki Politechniki Świętokrzyskiej z Kielc.
 - Pomiarów wybranych parametrów chropowatości: średnica arytmetyczna rzędnych profilu Ra, największa wysokość profilu Rz, całkowita wysokość profilu Rt. Organizatorem i Koordynatorem był Pan Marian Cefal z Pracowni Metrologii z Laboratorium Badawczego OBR S.M. „BOSMAL” z Bielska-

- Białej. W badaniach brało również udział Laboratorium Badawcze ANGA Uszczelniacze Mechaniczne Sp. z o.o. z Kózk/Bielska- Białej.
- Badania w zakresie drgań ogólnych. Organizatorem i Koordynatorem był dr Roman Urba z INiG O/Krosno Zakład Badań Środowiskowych i Atestacji w Przemysle Naftowym. W badaniach brało udział 12 Laboratoriów.
 - Zakład Materiałoznawstwa Laboratorium OBR SM „BOSMAL” uczestniczyło w badaniach biegułości (PT):
 - * Dwa badania były koordynowane przez Instytut Medycyny Pracy w Łodzi w zakresie: oznaczanie zawartości benzenu i toluenu wg PN-78/Z-04033 (dwie sesje: wiosenna i jesienna).
 - * W zakresie porównania wyników badań Proficiency Test i firing Behaviour z Institut für Eignungsprüfung i Deutsche Akkreditierungs-system z Niemiec. Wyniki z badań w OBR SM W trakcie opracowania.
 - * W zakresie porównania wyników badań zawartości formaldehydu i „Interior emission”: foggiug test wg VCS 1027 2719, z VOLVO SWEEDEN CROSSTEST ze Szwecji.
3. Na bieżąco, w zależności od potrzeb, odbywały się konsultacje Kolegium Sekcji.
4. Obecny stan Sekcji „Maszyny, Urządzenia, Środki Transportu” wynosi 20 Laboratoriów, z czego 19 posiada akredytację PCA .

III. Plan pracy na 2009 r.

Przygotowany przez Kolegium Sekcji plan pracy na 2009r. między innymi przewiduje:

- organizowanie wymiany informacji w zakresie problematyki badawczej, pomiarowej i porównań międzylaboratoryjnych. Aktualizacja bieżąca wykazu członków Sekcji.;
- zakończenie organizowanych i / lub rozpoczętych w roku 2008 porównań międzylaboratoryjnych;
- zorganizowanie , w zależności od zainteresowania członków Sekcji , dalszych badań biegułości (PT) i/lub porównań międzylaboratoryjnych (ILC) ;
- organizowanie zwiedzania wybranych laboratoriów badawczych akredytowanych przez PCA wg PN-EN ISO/IEC 17025:2005;
- zorganizowanie i przeprowadzenie Ogólnego Zgromadzenia Sekcji.

Przewodniczący Sekcji Maszyny, Urządzenia, Środki Transportu
Mieczysław Rus

PLAN DZIAŁALNOŚCI NA ROK 2009
SEKCJI MASZYNY, URZĄDZENIA, ŚRODKI TRANSPORTU

I. Spotkania Sekcji:

LP	PLANOWANY TERMIN	TEMATYKA SPOTKANIA	PLANOWANA LICZBA UCZESTNIKÓW	PLANOWANA KWOTA DOFINANSOW.	UDZIAŁ WYKŁADOWCY (podać czas wykładu, kwotę honorarium)
1	IV kw. 2009r	Zorganizowanie i przeprowadzenie Ogólnego Zgromadzenia Sekcji - Wykład w zakresie nowej edycji dyrektywy maszynowej 2006/42/WE z dnia 17.05.2006r (wygłosi dr inż. Krystyna Klembalska)	20	500 zł	500zł.
2	IV kw. 2009r	Zorganizowanie i przeprowadzenie Ogólnego Zgromadzenia Sekcji	20	500 zł.	500zł.
3	Na bieżąco	Organizowanie zwiedzania wybranych laboratoriów badawczych akredytowanych przez PCA wg PN-EN ISO/IEC 17025:2005	20	500 zł.	-
4	Na bieżąco	Organizowanie wymiany informacji w zakresie problematyki badawczej, pomiarowej i porównań międzylaboratoryjnych. Aktualizacja bieżąca wykazu członków Sekcji	-	-	-
Razem:				1500 zł	1000 zł

II. Porównania międzylaboratoryjne

LP	PLANOWANY TERMIN	TEMAT PORÓWNIANIA MIĘDZYLABORATORYJNEGO	PLANOWANA LICZBA UCZESTNIKÓW	PLANOWANA KWOTA HONORARIUM DLA KOORDYNATORA
1	IV kw.2009r	Odporność korozyjna w obojętnej mgłę solnej	2	700 zł
2	III kw.2009	Pomiary temperatury (sprawdzanie regulatorów temperatury w komorach termicznych	2	700 zł
3	I-IV 2009r	Samochody kategorii M1 i N1 o masie przypadającej na koło nie większej niż 500 kg. BADANE CECHY : prędkości maksymalne, minimalne, intensywność rozpędzania metodą bezstykową na torze prostoliniowym. Wybrane parametry : V max, 0 -100km / h, 40 – 100 km / h na IV biegu Badania przeniesione z roku 2008	3	1000 zł
Razem:				2400 zł

9.01.2009r Mieczysław Rus – Przewodniczący Sekcji

5.2.6 SEKCJA POLLAB – PETROL

Sekcja POLLAB-PETROL liczy obecnie 36 członków rzeczywistych. Jednak liczba laboratoriów biorących czynny udział w pracach Sekcji jest znacznie większa ze względu na to, że kilku członków rzeczywistych posiada więcej niż jedno laboratorium.

„Plan działalności Sekcji na 2008 r.” zawierał:

- dwa dwudniowe zebrania członków Sekcji, pod nazwą Forum Dyskusyjne,
- dwa zebrania Zarządu Sekcji oraz Grupy Roboczej ds. Organizacji Badań Biegłości,
- 9 sesji badań porównawczych.

Plan działalności na 2008 r. Zarząd Sekcji zamieszczony był na stronie internetowej Klubu POLLAB.

IV Forum Dyskusyjne Sekcji POLLAB-PETROL przeprowadzone zostało w dniach 13-15 luty 2008 r. w Juracie. Organizatorem technicznym zebrania był Pan Grzegorz Domański z Laboratorium Materiałów Pędnych i Smarów Marynarki Wojennej w Dębogórze. O merytoryczną stronę tego zebrania zadbał Zarząd Sekcji. W zebraniu uczestniczyło 45 osób. Uczestnicy wysłuchali wykłady o następującej tematyce:

- „Klasyfikacja lepkościowa olejów silnikowych – rozwój wymagań i metod badań” – dr inż. Jerzy Zieliński, ITWL Warszawa,
- „Walidacja krzywej destylacji normalnej produktów naftowych” – prof. Adam Łuksa, Politechnika Radomska,
- „Certyfikacja wyrobów – wybrane zagadnienia” - dr inż. Tomasz Gołębiowski, ITWL Warszawa,
- „Najczęściej występujące niezgodności i przyczyny ich występowania w systemach zarządzania laboratoriami badawczymi” - dr inż. Jerzy Zieliński, ITWL Warszawa,

Wysłuchano również prezentacje dotyczące oferowanej aparatury dwóch wiodących firm branży petrochemicznej:

- Prezentacja na temat „Urządzenia Anton Paar do analizy biopaliw” – Krzysztof Antosik, właściciel firmy EKMA
- prezentacja firmy INKOM Instruments Co W. Kuliński&R. Kłosiński.

Koordynatorzy pięciu zakończonych sesji badań porównawczych organizowanych przez Sekcję POLLAB-PETROL w 2007 r. omówili wyniki tych porównań.

II część tego zebrania miała charakter sprawozdawczo-wyborczy. Przewodnicząca Sekcji p. Katarzyna Józefowicz przedstawiła sprawozdanie z działalności Sekcji POLLAB-PETROL w latach 2004-2007. Następnie przeprowadzone zostały wybory do Zarządu Sekcji, w wyniku których wybrany został Zarząd V kadencji w składzie:

Przewodnicząca	Katarzyna Józefowicz, Laboratorium Materiałów Pędnych i Smarów JW 1123 w Bydgoszczy, Obecnie pracująca w Operatore Logistycznym Paliw Płynnych Sp. z o.o., Biuro w Warszawie.
V-ce przewodniczący	Jerzy Zieliński, Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych, Zakład Materiałów Pędnych i Smarów Warszawa.
Sekretarza	Piotr Janocha, ORLEN Laboratorium Sp. z o.o., Regionalne Laboratorium LR- 3 w Jedliczu.
Członka Zarządu	Jan Rosół, LOTOS Lab. Sp. z o.o. Oddział Jasło.

W ostatnim dniu zebrania uczestnicy odwiedzili akredytowane Laboratorium Materiałów Pędnych i Smarów Marynarki Wojennej w Dębogórzcu.

Zebranie Zarządu Sekcji POLLAB-PETROL oraz Grupy Roboczej ds. Organizacji Badań Biegłości odbyło się w kwietniu 2008 r. w Warszawie. Celem tego zebrania było ustalenie koordynatorów, terminów i zakresów planowanych w 2008 r. międzylaboratoryjnych badań porównawczych. Omówiono również doświadczenia i wnioski z organizowanych w 2007 r. badań porównawczych oraz wymagania Zarządu Klubu POLLAB zawarte w procedurze KPLB nr PT/ILC-1 dotyczącej badań porównawczych. W czasie tego zebrania ustalono również szczegóły dotyczące organizacji V Forum Dyskusyjnego Sekcji, uzgodniono zakres prac i obowiązków z tym związanych.

W dniach 1-3 października 2008 r. w Koszeliówce k. Płocka odbyło się V Forum Dyskusyjne Sekcji POLLAB-PETROL. Duży wkład pracy w organizację tego zebrania włożyły Panie Marzena Mazurowska i Jolanta Kowalczyk z Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Rafineryjnego w Płocku i Edyta Lewandowska-Burczak z ORLEN Laboratorium Sp. z o.o. w Płocku oraz Zarząd Sekcji.

W zebraniu tym uczestniczyły 73 osoby. Zaproszeni goście zaprezentowali 7 referatów z branży petrochemicznej oraz 2 referaty dotyczące systemów zarządzania w laboratoriach badawczych o następującej tematyce:

- „Tribochemia i tribokataliza w Polsce i na świecie” - prof. dr hab. inż. Czesław Kajdas; Politechnika Warszawska
- „Systemy ocenowe olejów opałowych i obszary ich zastosowania” – dr hab. inż. Adam Łuksa, prof. Politechniki Radomskiej
- „Aktualne i perspektywiczne wymagania na paliwa silnikowe” – dr inż. Wiesław Górski, Polski Komitet Normalizacyjny
- „Paliwa alternatywne na przykładzie projektu Clean Engine” dr inż. Roman Kempieński - Ośrodek Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Rafineryjnego S.A
- „Oceny zgodności wyników badań z wymaganiami i/lub specyfikacjami, opinie i interpretacje wyników badań” – Tadeusz Matras, Polskie Centrum Akredytacji
- „Praktyczne aspekty realizacji auditów wewnętrznych w laboratoriach badawczych” – dr inż. Jerzy Zieliński, Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych
- „Procesy fałszowania paliw w świetle wyników badań laboratoryjnych” – dr inż. Beata Altkorn, Instytut Nafty i Gazu
- „Procesy degradacji estrów metylowych kwasów tłuszczowych FAME w czasie długotrwałego kontaktu z wodą” – dr Wojciech Krasodomski, Instytut Nafty i Gazu
- „Ropa naftowa a metale”- dr Zofia Kowalewska, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Rafineryjnego S.A.
- „Błędy identyfikacyjne podczas analizy benzyn silnikowych na zawartość tlenowych związków organicznych” – mgr inż. Zygmunt Burnus, Instytut Nafty i Gazu.

Omawiano również zakończone właśnie badania porównawcze oleju napędowego.

W czasie zebrania swoje propozycje dla laboratoriów petrochemicznych przedstawili przedstawiciele 5 firm, w tym:

- „Prezentacja aparatury laboratoryjnej dla paliw płynnych i biopaliw z uwzględnieniem najnowszych norm” – Małgorzata Rybińska-Gacek, TUSNOVICS INSTRUMENTS Polska
- „Oferta dla przemysłu petrochemicznego” – Piotr Skibicki, Mariusz Śmigielski, MERCK
- „Unikatowe rozwiązania w nowych chromatografach Variana serii GC400” – Marcin Wachelka, CANDELA
- prezentacja firmy LABART

Najnowsze modele aparatów do badań w przerwach zebrania prezentowała firma EKMA.

Ze względu na wysoki poziom merytoryczny tego zebrania, uczestnicy nadali mu rangę konferencji.

Ostatniego dnia, na zakończenie V Forum Dyskusyjnego Sekcji POLLAB-PETROL odbyła się wizyta uczestników konferencji w wybranych laboratoriach ORLEN Laboratorium Sp. z o.o. zlokalizowanych na terenie PKN ORLEN S.A. w Płocku. Zwiedzane Laboratoria posiadają akredytację PCA.

Z zaplanowanych 9 sesji badań porównawczych w 2008 roku w Sekcji POLLAB-PETROL z powodzeniem przeprowadzono następujące sesje:

1. **Sesja 1/2008 „Asfalty”** – koordynator badań - Jan Rosół z Lotos Laboratorium Sp. z o.o. Oddział Jasło,
 - w badaniach uczestniczyło 12 laboratoriów,
 - zakres badań obejmował 14 metod badawczych.
2. **Sesja 3/2008 „Smary plastyczne”** – koordynator badań - Anna Zajezińska z Instytutu Nafty i Gazu w Krakowie,
 - w badaniach uczestniczyło 9 laboratoriów,
 - zakres badań obejmował 7 metod badawczych.
3. **Sesja 4/2008 „Oleje napędowe”** – koordynator badań - Tadeusz Bałuch, Lotos Lab. Sp. z o.o. Oddział Czechowice-Dziedzice,
 - w badaniach uczestniczyły 34 laboratoriów,
 - zakres badań obejmował 20 metod badawczych.
4. **Sesja 6/2008 „Płyny do chłodnic”** – koordynator badań - Elżbieta Dul, BORYSZEWERG S.A. O/SOCHACZEW
 - w badaniach uczestniczyło 11 laboratoriów,
 - zakres badań obejmował 8 metod badawczych.
5. **Sesja 7/2008 „Biopaliwo FAME”** – koordynator badań p. Marzena Mazurowska, Ośrodek Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Rafineryjnego w Płocku,
 - w badaniach uczestniczyło 20 laboratoriów,
 - zakres badań obejmował 26 metod badawczych.
6. **Sesja 8/2008 „Benzyna Silnikowa”** – koordynator badań p. Marzena Mazurowska, Ośrodek Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Rafineryjnego w Płocku,
 - w badaniach uczestniczyło 17 laboratoriów,
 - zakres badań obejmował 25 metod badawczych.
7. **Sesja 9/2008 „Biopaliwo B-20”** – koordynator badań p. Marzena Mazurowska, Ośrodek Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Rafineryjnego w Płocku,
 - w badaniach uczestniczyło 26 laboratoriów,
 - zakres badań obejmował 18 metod badawczych.

Planowana Sesja 5/2008 „Oleje smarowe” została przesunięta na I kwartał 2009 r. i rozpoczęła się w styczniu.

W grudniu ubiegłego roku Zarządu Sekcji opracował „Plan działalności Sekcji POLLAB-PETROL w roku 2009”, który zawiera:

- Dwa zebrania Zarządu Sekcji oraz Grupy Roboczej ds. Badań Biegłości w I i IV kwartale roku,
- VI Forum Dyskusyjne członków sekcji w II kwartale 2009 r.,
- VII Forum Dyskusyjne członków sekcji w IV kwartale 2009 r.,
- siedem sesji badań porównawczych o następującej tematyce:
 - Oleje smarowe, I kwartał 2009 r., koordynator - Marek Domański, ITWL Warszawa;
 - Paliwo lotnicze JET A-1, II kwartał 2009 r., koordynator – Stanisław Bigalke, JW 1123 Laboratorium Materiałów Pędnych i Smarów w Bydgoszczy;

- Benzyny silnikowe, II kwartał 2009 r., koordynator badań – Jarosław Ciszewski, Operator Logistyczny Paliw Płynnych Sp. z o.o., Płock
- Parafiny, II kwartał br., koordynator p. Jan Rosół, Lotos Lab. Sp. z o.o. Oddział Jasło;
- Olej opałowy lekki, III kwartał br., koordynator - Piotr Janocha, ORLEN Laboratorium Sp. z o.o. Regionalne Laboratorium LR- 3 w Jediczu;
- Biopaliwo FAME, III kwartał br., koordynator badań - Marzena Mazurowska, Ośrodek Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Rafineryjnego w Płocku;
- Biopaliwo B-20, IV kwartał br., koordynator badań - Marzena Mazurowska, Ośrodek Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Rafineryjnego w Płocku.

Szczegółowy plan działalności Sekcji w 2009 r., wraz z kontaktami do organizatorów i koordynatorów, zamieszczony jest na stronie internetowej Klubu POLLAB.

Serdecznie zapraszam do udziału w organizowanych zebraniach oraz badaniach porównawczych naszej Sekcji.

Przewodnicząca Sekcji POLLAB-PETROL - *Katarzyna Józefowicz*

PLAN DZIAŁALNOŚCI NA ROK 2009 SEKCJI POLLAB-PETROL

I. Spotkania Sekcji

LP	PLANOWANY TERMIN	TEMATYKA SPOTKANIA	PLANOWANA LICZBA UCZESTNIKÓW	PLANOWANA KWOTA DOFINANSOW.	UDZIAŁ WYKŁADOWCY (podać czas wykładu, kwotę honorarium)
1	I Kwartał	Posiedzenia Zarządu Sekcji oraz Grupy Roboczej ds. Organizacji Badań Biegłości	Ok.10	250 zł	-
2	II Kwartał	VI Forum Dyskusyjne Sekcji „Metrologia w laboratorium akredytowanym”. oraz analizy dotyczące przeprowadzonych w 2008 r. badań porównawczych	Ok. 60 w tym ok. 30 uprawnionych do dofinansowania	1500 zł	6-ciu wykładowców po 1 h*400 zł = 2400 zł
3	IV Kwartał	VII Forum Dyskusyjne Sekcji „Biopaliwa i LPG rozwój metod badań i problemy”	Ok. 60 w tym ok. 30 uprawnionych do dofinansowania	1500 zł	6-ciu wykładowców po 1 h*400 zł = 2400 zł
4	IV Kwartał	Posiedzenia Zarządu Sekcji oraz Grupy Roboczej ds. Organizacji Badań Biegłości	Ok.10	250 zł	-
Razem:				3500 zł	4 800 zł

II. Porównania międzylaboratoryjne

LP	PLANOWANY TERMIN	TEMAT PORÓWNAŃ MIĘDZYLABORYJNEGO	PLANOWANA LICZBA UCZESTNIKÓW	PLANOWANA KWOTA HONORARIUM DLA KOORDYNATORA
1	I Kwartał	Oleje smarowe	Ok. 15	1500
2	II Kwartał	Paliwo Lotnicze JET A1	Ok. 10	1500
3	II Kwartał	Benzyny silnikowe	Ok. 35	1500
4	II Kwartał	Parafiny	Ok. 6	1000
5	III Kwartał	Olej opałowy lekki	25	1500
6	III Kwartał	Biopaliwo FAME	30	1000
7	IV Kwartał	Biopaliwo B-20	30	1000
Razem:				9000 zł

20.01.2009 r. .Katarzyna Józefowicz Przewodnicząca Sekcji

5.2.7. SEKCJA LABORATORIÓW WZORCUJĄCYCH

I. Skład Kolegium Sekcji

Przewodniczący – **Anna Warzec**
Instytut Łączności
ul. Szachowa 1,
04-894 Warszawa
Tel. (022) 512 84 07
Fax: 51 28 492
e-mail: a.warzec@itl.waw.pl

Sekretarz – **Andrzej Hantz**
Radweg Radom
ul. Bracka 28,
26-600 Radom
Tel. : /48/ 384 88 00 wew. 500
e-mail: a.hantz@radweg.pl

Członek Kolegium – **Małgorzata Kucińska** Centrum Naukowo Techniczne Kolejnictwa
Ul. Chłopickiego 50
04-275 Warszawa (czł. nr 159)
Tel. 022 473 15 42
e-mail: mkucinska@cntk.pl

II. Działalność Sekcji w okresie sprawozdawczym

W 2008 r. Sekcja laboratoriów wzorcujących przeprowadziła następujące działania:

1. W ramach zakończonego w 2007 roku projektu strukturalnego SPO WKP/1.1.2/183/032 pn. **„Opracowanie i wdrożenie systemu porównań „laboratoriów wielkości elektrycznych” w Polsce”** realizowanego przez konsorcjum w skład którego wchodzi Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji oraz pięć laboratoriów wzorcujących w zakresie wielkości elektrycznych będących członkami Klubu Pollab.
 - Powołana została w Instytucie Łączności Jednostka ds. Porównań Międzylaboratoryjnych (JPM). Jednostka złożyła w maju 2007 r. w PCA dokumenty i rozpoczęła procedurę akredytacji w zakresie prowadzenia porównań międzylaboratoryjnych w dziedzinie wielkości elektrycznych DC i mcz.
 - Uruchomione zostało porównanie międzylaboratoryjne w zakresie Rezystancji DC , w którym bierze udział 12 laboratoriów. Laboratorium odniesienia Laboratorium Metrologii Elektrycznej, Elektronicznej i Optoelektronicznej Instytutu Łączności.
2. Aktualizacja listy członków sekcji
3. Spotkania członków sekcji podczas XIV Sympozjum POLLAB-u.
4. Spotkanie członków Sekcji Laboratoriów Wzorcujących Klubu POLLAB 3 grudnia 2008 r. w Instytucie Łączności w Warszawie. W spotkaniu wzięły udział Pan Ryszard Malesa Kierownik Zespołu ds. Akredytacji Laboratoriów Wzorcujących
 - Wystąpienie Pana Ryszarda Malesy Kierownika Zespołu ds. Akredytacji Laboratoriów Wzorcujących
 - Dyskusja – zagadnienia merytoryczne:
 - Zasady zaokrąglania
 - Porównania międzylaboratoryjne
 - Spójność pomiarowa
 - Szacowanie NMP
 - Uwagi z auditów
 - Wybory zarządu Sekcji.

**PLAN DZIAŁALNOŚCI NA ROK 2009
SEKCJI LABORATORIÓW WZORCUJĄCYCH**

I. Spotkania Sekcji

LP	PLANOWANY TERMIN	TEMATYKA SPOTKANIA	PLANOWANA LICZBA UCZESTNIKÓW	PLANOWANA KWOTA DOFINANSOW.	UDZIAŁ WYKŁADOWCY (podać czas wykładu, kwotę honorarium)
1	Marzec 2009	Sprawy bieżące - ustalenie kierunków działania	30	750	-
2	Maj 2009	Spotkanie 2 dniowe powołanej grupy eksperckiej ds. opracowania procedur pomiarowych	15	4000	-
2	Październik 2009	Statystyka wyników	25	600	3 godz. 1000 zł
Razem:				5350	1000

5.2.8. SEKCJA LABORATORIÓW CHEMICZNYCH POLLAB-CHEM **/EURACHEM-PL**

Wprowadzenie

W roku 2008 Sekcją laboratoriów chemicznych Klubu POLLAB - POLLAB-CHEM/EURACHEM-PL kierował Zarząd (wybrany 03.12.2004 r.) w składzie: prof. Zbigniew Dobkowski (przewodniczący), dr Anna Łukszo-Bieńkowska (zastępca), inż. Hanna Głowala (sekretarz). W sekcji działają koordynatorzy: ds. badań PT/ILC - dr Halina Polkowska-Motrenko, IChTJ-Warszawa oraz ds. edukacji i szkoleń – prof. Ewa Bulska, Wydział Chemiczny Uniwersytetu Warszawskiego.

Na początku roku w skład Sekcji wchodziło 58 laboratoriów, a na koniec roku 2008 było na liście 68 laboratoriów członkowskich.

Zgodnie z wieloletnią tradycją i z planem, akceptowanym przez Zarząd Klubu POLLAB, Sekcja działała w dwóch obszarach: (1) działalność krajowa i (2) działalność międzynarodowa – Sekcja jest członkiem europejskiej organizacji laboratoriów chemicznych EURACHEM od 1992 r., jako EURACHEM-Poland.

Działalność krajowa

- W okresie sprawozdawczym odbyły się 3 posiedzenia zarządu sekcji. Na XIX Walne Zgromadzenie przedstawicieli Klubu POLLAB w dniu 6 marca 2008 r. Zarząd sekcji przygotował sprawozdanie z rocznej działalności Sekcji w poprzednim roku.
- Członkowie sekcji uczestniczyli w dwóch turach XIV Sympozjum Klubu POLLAB pn. „Techniki informatyczne stosowane w laboratoriach” w Juracie 01-03 czerwca 2008 (I tura) i 14-16 września 2008 r. (II tura). Przewodniczący Sekcji jako członek Zarządu Klubu był współorganizatorem Sympozjum.
- Sekcja patronuje badaniom PT/ILC na podstawie porozumienia z PCA, zgodnie z procedurą nr 1 Klubu dotyczącą PT/ILC.

Kontynuowano porównanie międzylaboratoryjne ELASTOMER-FIZ nr 03/BL/07, prowadzone przez Laboratorium Badawcze LABGUM, Oddział Zamiejscowy Elastomerów im Technologii Gumy w Piastowie (dawniej IPGUM) Instytutu Inżynierii Materiałów Polimerowych i Barwników. Badania rozpoczęto i zakończono w 2007 r., ale opracowano sprawozdanie w I kw. 2008 r.

W roku 2008 r. zakończono następujące programy (łącznie z opracowaniem sprawozdania):

- dr Halina Polkowska-Motrenko (Instytut Chemii i Techniki Jądrowej) prowadziła badania bieguści dwóch laboratoriów: Specjalistycznego Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej Głównego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Bydgoszczy oraz Zespołu Oceny Wyrobów Rynkowych i Biodegradacji IChP w Warszawie. Badania, dotyczące oznaczania fosforanów w proszku do prania, w odniesieniu do zanalizowanego materiału wzorcowego, rozpoczęto w marcu i zakończono w kwietniu.
- inż. H. Głowala (IChP) koordynowała program rozpoczęty w kwietniu i zakończony w czerwcu pn. „Identyfikacja polimerów metodą FTIR”, kryptonim POLIFTIR-08, dotyczący identyfikacji 2 próbek handlowych polimerów, dostarczonych uczestnikom przez koordynatora. Uczestniczyło 5 laboratoriów i wszyscy uczestnicy prawidłowo zidentyfikowali próbki handlowych polimerów – poli(chlorku winylu) i poliwęglanu. Sprawozdanie opracowano z opóźnieniem, ze względu na dostosowanie formy sprawozdania do nowelizowanej procedury nr 1 Klubu POLLAB.
- dr H. Polkowska-Motrenko (IChTJ): prowadziła rozpoczęte w czerwcu i zakończone w październiku „Oznaczanie zawartości As, Cd, Cr, Cu, Hg, Pb, Se

i Zn w suszonym korzeniu marchwi”, kryptonim ROŚLINY-8. W tych badaniach biegiłości uczestniczyły 24 laboratoria.

W ciągu roku 2008 rozpoczęto kolejne 2 programy PT/ILC, które będą kontynuowane w 2009 r.:

- mgr inż. Grażyna Bednarek, Wydział Kontroli Chemicznej, Zakład Wytwarzania Energii, BOT Elektrownia Bełchatów S.A.: badania PT pn. „Oznaczanie właściwości gipsu”, kryptonim GIPS nr 02/BL/08 (6 laboratoriów uczestniczących) – badania rozpoczęto we wrześniu i zakończono w listopadzie, opracowanie sprawozdania – w toku.
- dr inż. Beata Gryniewicz – Bylina, Laboratorium Inżynierii Materiałowej i Środowiska CMG KOMAG, badania ILC, kryptonim FTALANY, AMINY (2 laboratoria) – badania rozpoczęto w październiku 2008 r., a ich zakończenie zaplanowano na styczeń 2009 r.

Zestawienie prowadzonych w 2008 r. programów PT/ILC podano w Tabeli 1.

Tabela 1. Programy PT/ILC Sekcji POLLAB-CHEM/EURACHEM-PL w 2008 r.

Lp./ Nr rej	Akronim	Obiekt badany	Wielkości mierzone	Liczba lab.	Org. / koord.,
1. Kontynuacja 2007	ELASTOME R-FIZ Nr.03/BL/07	Wzorcowa mieszanka kauczukowa BL- NBR	Badanie właściwości fizycznych: 6 cech – właściwości kauczuku NBR, 6 metod	6	IPGum Rozp.20.04.2007 Zak. 20.12.2007 Sprawozd.29.02.2 008
2. 3/08	GIPS 02/BL/08	Gips syntetyczny	Oznaczanie właściwości gipsu: 5 cech (różne metody)	6	BOT, Elektrownia Bełchatów/IChTJ Rozp.01.09.2008 Zak. 30.11.2008 Spraw.: przygot.
3. 4/08	PROSZEK 01/2008	Proszek do prania	Oznaczanie zawartości fosforanów przelicz. na P: 1 cecha	2	IChTJ. Rozp.03.03.2008 Zak. 15.04.2008 Sprawozd.14.05.2 008
4. 13/08	POLIFTIR- 08	Niezidentyfikowane polimery: 2 próbki	1 cecha: nazwa polimeru (1 metoda: FTIR)	5	IChP/IChTJ Rozp.30.04.2008 Zak. 30.06.2008 Sprawozd.27.11.2 008
5. 27/08	ROŚLINY-8	Suszony korzeń marchwi	8 pierwiastków: As, Cd, Cr, Cu, Hg, Pb, Se i Zn (6 metod)	24	IChTJ Rozp.01.06.2008 Zak. 15.10.2008 Sprawozd.17.12.2 008
6. 36/08	FTALANY, AMINY	Próbki tworzywa szt.: 3 zawierające ftalany, 1 - aminy	Oznaczanie ftalanów i l-rz.amin aromat.: 5 cech (różne metody)	2	CMG KOMAG Rozp.10.2008 Zak. 01.2009 (w toku)

- Staraniem członków Sekcji i przy poparciu finansowym Zarządu Klubu został przetłumaczony podręcznik Nordtestu TR 537 pt. „Handbook for calculation of measurement uncertainty in environmental laboratories” (Podręcznik obliczania niepewności pomiaru w laboratoriach środowiskowych, tłumaczenie dr Waldemar

Korol, Instytut Zootechniki - PIB, weryfikacja prof. dr hab. inż. Zbigniew Dobkowski, IChP) i wydany przez Klub POLLAB jako Biuletyn Informacyjny nr 2/51/2008, str. 43. Nordtest przekazał prawa autorskie do tłumaczenia na język polski na podstawie umowy Sekcji z Nordtestem.

- Przygotowano dodruk wyczerpanego, a ciągle poszukiwanego, wydania tłumaczenia przewodnika EURACHEM nt. walidacji pt. Fitness for Purpose of Analytical Methods. A Laboratory Guide to Method Validation and Related Topics, EURACHEM, 1st ed. 1998 (Przydatność metod analitycznych do określonych celów. Przewodnik walidacji metod w laboratorium i zagadnienia związane, Biul. Inf. POLLAB nr 2/30, 2000). Znowelizowany dokument nt. walidacji będzie opracowany przez utworzoną w 2008 r. grupę roboczą EURACHEM MV WG (Method Validation).
- W 2008 r. zostały przetłumaczone dwa przewodniki EURACHEM/CITAC. Jeden z nich, dotyczący niepewności w ocenie zgodności, jest gotowy do opublikowania, drugi (ok. 110 str.), dotyczący niepewności związanej z pobieraniem próbek, jest w trakcie weryfikacji. Obydwa będą opublikowane jako Biuletyn Informacyjny Klubu POLLAB.

Działalność międzynarodowa

Sekcja laboratoriów chemicznych POLLAB-CHEM / EURACHEM-PL jest członkiem EURACHEM od 1992 r. (formalnie od 1993 r., na wiele lat przed przyjęciem Polski do UE), od roku 2000 jest członkiem rzeczywistym EURACHEM. Członkostwo w EURACHEM daje prawo i obowiązek uczestniczenia w działaniach EURACHEM, co wyraża się przez uczestniczenie w posiedzeniach Walnego Zgromadzenia EURACHEM, sympozjach i warsztatach oraz w pracach grup roboczych. Członkostwo w EURACHEM od początku przynależności dawało uprawnienia do tłumaczenia przewodników i innych dokumentów EURACHEM na zasadzie praw autorskich (pierwsze tłumaczenie przewodnika EURACHEM pt. „Akredytacja laboratoriów chemicznych” staraniem sekcji wydał IChP w roku 1993).

W ramach współpracy międzynarodowej z EURACHEM Klub POLLAB opłacił składkę członkowską sekcji krajowych laboratoriów chemicznych jako EURACHEM-PL oraz sfinansował udział w spotkaniach EURACHEM. W 2008 r. delegaci Klubu POLLAB brali udział w podanych niżej posiedzeniach.

- Walne Zgromadzenie EURACHEM (GA, dwudniowe), dwudniowe Warsztaty pn. „Metrology in chemistry” (Metrologia w chemii) oraz posiedzenia grup roboczych E&T (Education & Training – szkolenia) i MU&T (Measurement Uncertainty & Traceability – niepewność pomiaru i spójność pomiarowa), w dniach 19 – 25 maja 2008, Ateny, Grecja. Uczestnicy: kol. kol. Andrzej Brzyski (członek grupy roboczej MU&T) i Zbigniew Dobkowski (przewodniczący sekcji i członek grupy roboczej E&T).

Na posiedzeniu plenarnym EURACHEM GA omawiano roczną działalność organizacji, działalność grup roboczych EURACHEM, współpracę z innymi organizacjami (EUROLAB, EA, EUROMET, ISO, EEE PT, ILAC i in.) oraz sprawozdania z realizacji wykonanych zadań.

Warsztaty – to 7 referatów nt. metrologii chemicznej oraz zajęcia praktyczne dotyczące walidacji wybranej metody oraz oceny niepewności i spójności pomiarowej. Warsztaty były zorganizowane przez grupę roboczą E&T. Grupa ta opracowała program nauczania metrologii chemicznej dla studentów oraz podjęła się rozeznania zapotrzebowania na szkolenia i materiały szkoleniowe w krajach członkowskich (kol. ZD jest członkiem grupy zadaniowej), a także zaopiniowania definicji VIM 3 dotyczących metrologii chemicznej. Podczas Walnego zgromadzenia powołano nową grupę roboczą EURACHEM MV WG (walidacji metod), w skład członków grupy wszedł kol. ZD.

- Posiedzenia grupy roboczej EURACHEM PT WG (Proficiency testing - badania biegłości) w dniach 21-22 lutego 2008 r oraz 4 i 8 października 2008 r., a także Konferencja/Warsztaty EURACHEM pt. "Proficiency Testing in Analytical Chemistry, Microbiology and Laboratory Medicine. Current Practice and Future Directions" (Badania biegłości w chemii analitycznej, mikrobiologii i analityce medycznej. Bieżąca praktyka i przyszłość), w dniach 5-7 października 2008, wszystkie posiedzenia w Rzymie, Włochy. Uczestniczyła: kol. Halina Polkowska Motrenko (członek grupy roboczej, koordynator PT w sekcji laboratoriów chemicznych).

Najważniejsze zagadnienia stanowiące przedmiot prac tej grupy roboczej to zastąpienie przewodnika ISO 43 dotyczącego PT/ILC normą ISO 17043 i zakończenie nowelizacji przewodnika dotyczącego organizatorów PT/ILC oraz organizacja Warsztatów w Rzymie w dniach 5-7 października 2008 (kol. HPM brała udział w pracach organizacyjnych i była członkiem Komitetu Naukowego tych Warsztatów).

Efektom udziału w pracach grupy roboczej jest pozyskiwanie bieżących materiałów informacyjnych i dokumentów nt. PT/ILC oraz przygotowanie seminarium pt. Porównania międzylaboratoryjne (planowane na dzień 05.02.2009 r.).

- Posiedzenia grupy roboczej EURACHEM MU&T WG (Measurement Uncertainty & Traceability – niepewność pomiaru i spójność pomiarowa): w dniu 21 maja 2008, Ateny, Grecja (przy okazji Walnego Zgromadzenia) oraz w dniu 7 września 2008, Rzym, Włochy. Uczestniczył kol. Andrzej Brzyski (członek grupy roboczej). Najważniejszym zadaniem tej grupy jest przygotowanie nowelizacji drugiego wydania przewodnika EURACHEM nt. niepewności pomiaru.

Ze wszystkich posiedzeń (wyjazdów) zostały napisane sprawozdania (znajdują się w Sekretariacie Klubu POLLAB), w których zawarte są szczegółowe informacje o opracowywanych w grupach roboczych dokumentach i omawianych na posiedzeniach problemach.

Informacje o EURACHEM i działalności tego stowarzyszenia europejskich laboratoriów chemicznych można uzyskać z internetu: www.eurachem.org .

Ponadto Sekcja współpracuje z Nordtestem (organizacją krajów skandynawskich). W ramach umowy Sekcji z Nordtestem został przetłumaczony podręcznik Nordtestu TR 537 pt. „Handbook for calculation of measurement uncertainty in environmental laboratories” (Podręcznik obliczania niepewności pomiaru w laboratoriach środowiskowych), jak omówiono w części sprawozdania dotyczącej działalności krajowej.

Materiały EURACHEM rozpowszechniane przez sekcję (najważniejsze):

- Ulotka informacyjna o konferencji (2-dniowej): New developments in MU in chemical analysis. Sampling uncertainty and uncertainty for compliance assessment”, BAM, Berlin, 15-16 April 2008.
- Biuletyn: Eurachem News, Issue 26, Summer 2008.
- Program konferencji/warsztatów EURACHEM: 6th EURACHEM Workshop Proficiency Testing in Analytical Chemistry, Microbiology and Laboratory Medicine. Current Practice and Future Directions, Rome (Italy), 5th to 7th October 2008.

Bezpośrednią korzyścią dla Klubu POLLAB, w którym działa sekcja laboratoriów chemicznych POLLAB-CHEM/EURACHEM-PL, jak również dla instytucji/laboratoriów – członków Klubu POLLAB, jest możliwość uzyskania najnowszych informacji i materiałów na temat problemów jakości pomiarów w laboratoriach chemicznych (np. szacowania niepewności pomiaru, walidacji metod), problemów technicznych

dotyczących pomiarów, a także problemów akredytacji. Współpraca z EURACHEM daje również możliwość współuczestniczenia w opracowywaniu dokumentów międzynarodowych.

Materiały i informacje pozyskiwane za pośrednictwem EURACHEM są wykorzystywane w Klubie POLLAB podczas krajowych seminariów i sympozjów oraz jako materiały szkoleniowe. Mogą być także wykorzystane w bieżących pracach Sekcji laboratoriów chemicznych i/lub innych sekcji Klubu POLLAB, a także indywidualnych laboratoriów.

Zakończenie

Zarząd sekcji prosi członków sekcji i wszystkich chętnych do współpracy z sekcją laboratoriów chemicznych o przekazywanie swoich propozycji dotyczących działalności sekcji w 2009 r., zwłaszcza nt. organizacji porównań międzylaboratoryjnych, a także informacji o własnych pracach i osiągnięciach.

Informacje i komunikaty o działaniach Sekcji ukazują się na stronie internetowej Klubu POLLAB: www.pollab.pl.

Zarząd Sekcji zwraca się z prośbą o akceptację działań Sekcji w roku 2008 oraz niniejszego sprawozdania.

Zarząd sekcji POLLAB-CHEM / EURACHEM-PL

PLAN DZIAŁALNOŚCI NA ROK 2009 SEKCJI LABORATORIÓW CHEMICZNYCH POLLAB-CHEM / EURACHEM-PL

I. Spotkania Sekcji

LP	PLANOWANY TERMIN	TEMATYKA SPOTKANIA	PLANOWANA LICZBA UCZESTNIKÓW	PLANOWANA KWOTA DOFINANSOW.	UDZIAŁ WYKŁADOWCY (podać czas wykładu, kwotę honorarium)
1	Stycz.2009	Zebranie sprawozdawczo- wyborcze Sekcji	60	1500	-
2	05-02-09	Seminarium nt. badań biegiłości	30	750	2x1godz.x400 zł = 800 zł
3	List-Grudz.	Zebranie sprawozdawcze	50	1250	2x1godz.x400 zł = 800 zł
Razem:				3500	1600

Łącznie I. Spotkania: zł 5100,-

II. Porównania międzylaboratoryjne

LP	PLANOWANY TERMIN	TEMAT PORÓWNAŃ MIĘDZYLABORATORYJNEGO	PLANOWANA LICZBA UCZESTNIKÓW	PLANOWANA KWOTA HONORARIUM DLA KOORDYNATORA
1	I kw.2009	GIPS: oznaczanie właściwości gipsu (kontynuacja)	6	1000
2	I kw.2009	FTALANY, AMINY: oznaczanie zawartości ftalanów i amin w tw.szt. (kontynuacja)	2	800
3	2009	POLIFTIR-9: identyfikacja materiałów polimerowych	12	1000
4	2009	ROŚLINY-9: oznaczanie pierwiastków śladowych w materiale roślinnym	20	1500
Razem:				4300

23.12.2008 Zbigniew Dobkowski – Przewodniczący Sekcji

5.2.9 SEKCJA PRZEMYSŁU TEKSTYLNEGO I SKÓRZANEGO

Skład Zarządu Sekcji:

Przewodnicząca – **Joanna Pietrzak**
Sekretarz – **Krystyna Wierus**

I. Działalność Sekcji – badania porównawcze

Plan pracy na 2008 rok przewidywał przeprowadzenie międzylaboratoryjnych badań porównawczych w zakresie następujących metod badawczych:

1. Oznaczanie zawartości ftalanów w wyrobach włókienniczych i zabawkach.
2. Właściwości ochronne przed promieniowaniem UV. Cz.1 Metoda badania płaskich wyrobów włókienniczych wg PN-EN 13758-1:2002.
3. Oznaczanie zawartości aryloamin odszczepiających się w wyniku redukcji z barwników azowych w wyrobach włókienniczych.
4. Badanie zawartość formaldehydu w wyrobach włókienniczych.
5. Oznaczanie migracji pierwiastków wg EN 71-3:1998.
6. Odzież ochronna . Właściwości elektrostatyczne. Część 3: Metody badań do pomiaru zaniku ładunku wg PN-EN 1149-3:2007.
7. Wyznaczanie właściwości oporu pary wodnej wielowarstwowych układów włókiennie- tworzywowych.
8. Metody badania włóknin. Wyznaczanie wytrzymałości na rozciąganie i wydłużenie wg PN-EN 29073-3:1994.
9. Nitki w nawojach. Wyznaczanie siły zrywającej i wydłużenia przy zerwaniu odcinków nitki wg PN-EN ISO 2062:1997.
10. Wyznaczanie maksymalnej siły zrywającej szew wg PN-EN ISO 13935-1 z zastosowaniem metody paska oraz PN-EN ISO 13935-2 z zastosowaniem metody grab.
11. Wyznaczanie odporności na deszcz wg PN-P-04629:1991 i/lub PN-EN 29865:1997.
12. Wyznaczanie przepuszczalności powietrza wyrobów włókienniczych wg PN-EN ISO 9237:1998.
13. Wyznaczanie wodoszczelności płaskich wyrobów włókienniczych wg PN-EN 20811:1997.
14. Oznaczanie pH ekstraktów wodnych w tekstyliach wg PN-EN ISO 3071:2007.
15. Badanie odporności wypraw na tarcie suche i mokre wg PN ISO 105-X12:2005.
16. Badanie odporności wypraw na pranie domowe i komunalne w temp. 60°C wg PN ISO 105-C06:1996. Metoda C1S.

Do dnia 15.01.2009r. zakończono i przedstawiono wyniki przeprowadzonych porównań, w postaci sprawozdań z badań, dla 15 z 16 zaplanowanych na 2008r. badań międzylaboratoryjnych. Jedno badanie (punkt 2) nie zostało przeprowadzone z powodu braku uczestników.

Zarząd Sekcji opracował Plan pracy na 2009 rok, przekazany do Zarządu Klubu Polskich Laboratoriów Badawczych POLLAB w dniu 31.12.2008r.

II. Działalność Sekcji – spotkania klubowe członków Sekcji

Planu działalności Sekcji na 2008 rok zakładał zorganizowanie dwóch spotkań Sekcji. Zorganizowane zostało jedno spotkanie Sekcji, w dniu 15.12.2008 r. w siedzibie Specjalistycznego Laboratorium Produktów Włókienniczych i Analizy Instrumentalnej w Łodzi, Głównego Inspektoratu Inspekcji Handlowej. Na spotkaniu omówiono bieżące zagadnienia dotyczące działalności Sekcji oraz

zaawansowanie prowadzonych badań międzylaboratoryjnych. W trakcie spotkania Sekretarz Sekcji dokonała weryfikacji danych członków Sekcji.

Przewodnicząca Sekcji Przemysłu Tekstylnego i Skórzanego – Joanna Pietrzak

PLAN DZIAŁALNOŚCI NA ROK 2009 SEKCJI PRZEMYSŁU TEKSTYLNEGO I SKÓRZANEGO

I. Spotkania Sekcji

LP	PLANOWANY TERMIN	TEMATYKA SPOTKANIA	PLANOWANA LICZBA UCZESTNIKÓW	PLANOWANA KWOTA DOFINANSOW.	UDZIAŁ WYKŁADOWCY (podać czas wykładu, kwotę honorarium)
1	kwiecień	Spotkanie organizacyjne. Omówienie nowych badań międzylaboratoryjnych przewidzianych na rok 2009	14	350	-
2	październik	Nowe włókna stosowane we włókiennictwie	14	350	czas wykładu ok. 2 godz., honorarium: 500 zł.
Razem:				700	

II. Porównania międzylaboratoryjne

LP	PLANOWANY TERMIN	TEMAT PORÓWNIANIA MIĘDZYLABORYJNEGO	PLANOWANA LICZBA UCZESTNIKÓW	PLANOWANA KWOTA HONORARIUM DLA KOORDYNATORA
1	czerwiec - wrzesień	Płaskie wyroby tekstylne powleczone gumą lub tworzywami sztucznymi. Wyznaczanie odporności na rozdzieranie wg PN-EN ISO 4674-1:2005	5	700
2	czerwiec - wrzesień	Wyznaczanie wytrzymałości na rozciąganie i wydłużenie przy zerwaniu wg PN-EN ISO 1421:2001 i PN-EN ISO 13934-1:2002	7	1000
3	kwiecień - listopad	Wyznaczanie oporu cieplnego wyrobów włókienniczych wg PN-EN 31092:1998+Ap1:2004	5	700
4	kwiecień - listopad	Wyznaczanie zmiany wymiarów po praniu i suszeniu wg PN-EN ISO 5077:2008	8	1000
5	marzec - listopad	Badanie odporności wybarwień na światło sztuczne wg PN-EN ISO 105-B02:2006	5	700
6	marzec - listopad	Identyfikacja surowców włókienniczych oraz badanie składów surowcowych wyrobów (3 lub 4 metody badawcze)	4	1000
7	luty - czerwiec	Badania w zakresie oznaczania aryloamin odszczepiających się w wyniku redukcji z barwników azowych w wyrobach włókienniczych	7	1000
8	luty - czerwiec	Badania w zakresie oznaczania zawartości ftalanów w wyrobach włókienniczych	7	1000
9	czerwiec - listopad	Badania w zakresie oznaczania migracji pierwiastków	7	1000
10	czerwiec - grudzień	Badania w zakresie oznaczania pentachlorofenolu	10	1000
11	czerwiec - listopad	Badanie zawartości formaldehydu w wyrobach włókienniczych	20	1000
12	czerwiec - grudzień	Badania w zakresie oznaczania unipleniaczy	10	1000
Razem:				11100

J.Pietrzak - Przewodniczący Sekcji/Komisji

5.2.10 KOMISJA AUDITORÓW

Przewodniczący – **Wojciech Manaj**
Materials Engineers Group
Ul. Wołoska 141, 02-507 Warszawa
Nr członk. 687
Tel. 022 234 81 04
w.manaj@megroup.pl

Członek – **Edyta Lewandowska-Burczak**
ORLEN Laboratorium Sp. z o.o.
ul. Bielska 1, 09 - 400 Płock
Nr członk. 26
tel. (24) 365 31 12, fax. (24) 365 23 93
edyta.lewandowska@orlen.pl

Członek – **Adam Cup**
Instytut Zaawansowanych Technologii
Wytwarzania
Ul. Wrocławska 37a 30-011 Kraków
Nr członk. 80
Tel.: 012 63 17 100 Fax: 012 63 39 490
adam.cup@ios.krakow.pl

Założenia działania Komisji Auditorów:

1. Celem działania komisji jest:
 - wymiana doświadczeń w zakresie funkcjonowania i doskonalenia systemów zarządzania, systemu akredytacji;
 - opracowanie bazy auditorów wewnętrznych;
 - wymiana auditorów pomiędzy organizacjami będącymi członkami Klubu POLLAB.
2. Komisja zbierać się będzie raz na kwartał.
3. W ramach spotkań komisji odbywać się będzie, co najmniej jeden wykład poprowadzony przez przedstawiciela Klubu POLLAB i/lub zaproszonego gościa oraz dyskusja/warsztaty.
4. Każde spotkanie komisji będzie protokołowane, celem sporządzenia okresowych sprawozdań z działalności Komisji do Zarządu Klubu.
5. Zarząd Komisji będzie przygotowywał z każdego spotkania materiał zbiorczy zawierający streszczenia referatów, prezentacje i ustalenia poczynione w trakcie spotkań. Przygotowany materiał będzie rozpowszechniany uczestnikom spotkań.
6. Deklaruje się czynną współpracę z Polskim Centrum Akredytacji.

PLAN PRACY KOMISJI AUDITORÓW NA 2009r:

1. Pierwsze spotkanie – kwiecień 2009r.
2. Drugie spotkanie – koniec czerwca 2009r.
3. Trzecie spotkanie – początek października (listopada) 2009r.
4. Tematyka spotkań w 2009r dotyczyć będzie:
 - planowania oraz raportowania auditów;
 - redagowania i analizy niezgodności (tworzenie bazy zapisów niezgodności), różnic pomiędzy niezgodnościami i spostrzeżeniami w praktyce;
 - analizy przyczyn niezgodności, korekcji, działań korygujących i zapobiegawczych wynikających z zapisanych niezgodności; oceny skuteczności działań korygujących;
 - wymagania PCA obowiązujące laboratoria badawcze zapisane w dokumentach typu DA-..., DAB-..

Plany działalności Sekcji i Komisji Klubu POLLAB na rok 2009 zgodne z obowiązującą procedurą dofinansowania

Sekcja	Zgłoszone przez Sekcje			Zaakceptowane przez Zarząd *			Razem po korekcie
	Spotkania	Honoraria dla wykładowcy	Badania porównawcze	Spotkania	Honoraria dla wykładowcy	Badania porównawcze	
Żywności i Zdrowia	2 250	2 000	3 000	2 250	2 000	3 000	7 250
Ochrony Środowiska	1750	1500	2600	1750	1200	2 600	5 550
Elektryki (brak danych)	-	-	-	-	-	-	0
Badań Materiałowych	6000	1200	7000	6 000	1600	7000	14 600
Przemysłu Tekstylnego i Skórzanego	700	500	11100	700	400	1680 (30% składek)	2780
Laboratoriów Chemicznych	3500	1600	4300	3500	1600	4300	9 400
POLLAB - PETROL	3500	4800	9000	3500	4800	9000	17 300
Maszyny, Urządzenia, Środki Transportu	1500	1000	2400	1500	800	2400	4 700
Laboratoriów Wzorcujących	5350	1000	-	5350	1200	-	6 550
Jednostek certyfikujących dla budownictwa	1500	1600	-	1500	1200	-	2 700
Laboratoria budowlane	1800	800	4000	1800	800	4000	6 600
Komisja auditorów	-	-	-	2000	1200	-	3200
RAZEM	27 850	16 000	43 400	29 850	16 800	33 980	80 630

* Na posiedzeniu Zarządu Klubu POLLAB w dniu 04.02.2009 r. Zarząd podjął Uchwałę nr 2/2/V/2009, iż planując ogólne wydatki przyjął do wiadomości sprawozdania i plany finansowe Sekcji i Komisji na 2009, które dostosował do obowiązującej procedury.

5.3. Realizacja Planu rzeczowo-finansowego za rok 2008.

Pozycja Planu	Wartość planowana PLN	Realizacja w 2008 roku PLN
A. Bilans otwarcia	83 138,78	83 138,78
B. Przychody	556 100,00	539 558,55
B1 Składki członkowskie	344 000,00	367 100,00
B2 Wpływy za odpłatności za udział w imprezach (sympozja, WZ, itp.)	200 000,00	156 750,00
B3 Wpływy ze sprzedaży materiałów	10 000,00	9 630,00
B4 Wpływy z reklam	2 000,00	3 660,00
B5 Wpływy z darowizn i oprocentowania bankowego, inne	100,00	2 418,55
SUMA A+B	639 238,78	622 697,33
C. Koszty	620 550,00	520 912,06
C1 Koszty organizacji Walnego Zgromadzenia	22 000,00	21 065,00
C2 Koszty organizacji Sympozjum	330 000,00	232 169,30
C3 Koszty wydawnictw Klubowych		
C31 Koszty wydawnictw Klubowych	35 000,00	56 390,30
C32 Koszty tłumaczeń, honorariów i wynagrodzeń		
C4. Koszty Sekcji i Komisji klubowych		
C41 Koszty organizacji spotkań	91 550,00	63 410,34
C42 Koszty honorariów i wynagrodzeń		
C43 Koszty porównań międzylaboratoryjnych		
C5 Współpraca z organizacjami krajowymi i międzynarodowymi		
C51 Koszty składek członkowskich	64 500,00	64 106,30
C52 Koszty delegacji		
C53 Koszty udziału w targach		
C6 Koszty serwera internetowego i aktualizacja danych	4 000,00	2 842,60
C7 Koszty obsługi administracyjno finansowej Klubu		
C71 Koszty obsługi sekretariatu (pomieszczenia, telefony, wynagrodzenia, obsługa księgową)	71 500,00	78 179,22
C72 Koszty zakupu materiałów		
C73 Koszty korespondencji i wysyłki		
C74 Koszty zebrań Zarządu		
C8 Inne (w tym koszty bankowe)	2 000,00	2 749,00
D Bilans zamknięcia (A+B)-C	83 138,78	101 785,27

Stan konta na dzień 31.12.2008 roku wyniósł 101 785,27 zł

6. Plan rzeczowo-finansowy na rok 2009.

Pozycja Planu	Wartość planowana w 2009 roku zł
A. Bilans otwarcia	101 785,27
B. Przychody	509 000,00
B1 Składki członkowskie	340 000,00
B2 Wpływy za odpłatności za udział w imprezach (sympozja, WZ, itp.)	150 000,00
B3 Wpływy ze sprzedaży materiałów	10 000,00
B4 Wpływy z reklam	6 000,00
B5 Wpływy z darowizn i oprocentowania bankowego, inne	3 000,00
SUMA A+B	610 785,27
C. Koszty	582 600,00
C1 Koszty organizacji Walnego Zgromadzenia	22 000,00
C2 Koszty organizacji Sympozjum	240 000,00
C3 Koszty wydawnictw Klubowych	57 000,00
C31 Koszty wydawnictw Klubowych	57 000,00
C32 Koszty tłumaczeń, honorariów i wynagrodzeń	
C4. Koszty Sekcji i Komisji klubowych	81 000,00
C41 Koszty organizacji spotkań	81 000,00
C42 Koszty honorariów i wynagrodzeń	
C43 Koszty porównań międzylaboratoryjnych	
C5 Współpraca z organizacjami krajowymi i międzynarodowymi	78 100,00
C51 Koszty składek członkowskich	78 100,00
C52 Koszty delegacji	
C53 Koszty udziału w targach	
C6 Koszty serwera internetowego i aktualizacja danych (nowa strona www)	13 000,00
C7 Koszty obsługi administracyjno finansowej Klubu	88 500,00
C71 Koszty obsługi sekretariatu (pomieszczenia, telefony, wynagrodzenia, obsługa księgową)	88 500,00
C72 Koszty zakupu materiałów	
C73 Koszty korespondencji i wysyłki	
C74 Koszty zebrań Zarządu	
C8 Inne (w tym koszty bankowe)	3 000,00
D Bilans zamknięcia (A+B)-C	28 185,27

Aktualne wydanie z dnia 18.02.2009